

2009

Beogradska berza a.d.

Godišnji izveštaj o poslovanju u 2009. godini

UVOD

Kao i prethodnih godina, stanje na Beogradskoj berzi u 2009. godini bilo je uslovljeno zadatim okruženjem poslovanja, kao posledica ekonomsko političkih prilika u Srbiji. Osnova tome je postulat da je berza ogledalo ekonomije, kao i da se ukupna ekonomija ne može odvojiti od politike. Problemi svetske finansijske krize u uslovima globalizacije takođe čine okvir u kome treba posmatrati ponuđeni Izveštaj.

Otežani uslovi poslovanja su prethodnih godina činili opšti poslovni ambijent, a uverenje da Beogradska berza treba da predstavlja uglednu instituciju od regionalnog značaja i dalje je bilo ključni podsticaj naporima uprave i zaposlenih Beogradske berze da izvrše zadate planove u sferi pravnih i tehničko-tehnoloških postavki.

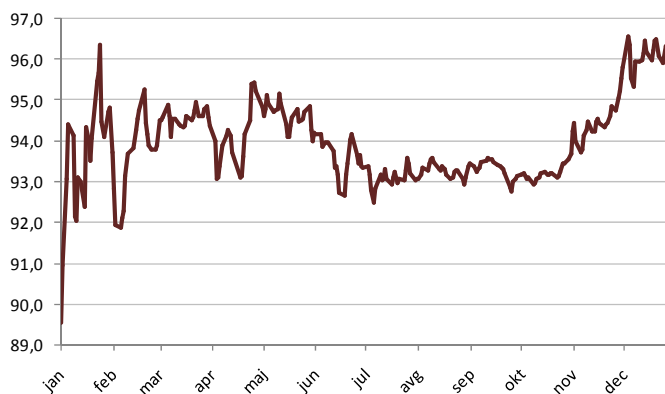
U dobrom pravcu razvijale su se aktivnosti usmerene ka modernizaciji i postavljanju savremenih, standardnih i bezbednih uslova poslovanja, koji unapređuju oblasti zaštite investitora, korporativnog upravljanja, transparentnosti u otkrivanju fer cene, kao i diseminacije informacija krajnjim klijentima. Ove aktivnosti predstavljale su osnov planiranih i realizovanih zadataka Berze. U tom pogledu, uspešno je završena dogradnja sistema BELEXFIX, unapređena je funkcija market mejkera, izvršene su odgovarajuće promene normativnog regulisanja procedura i pravila poslovanja Berze, kao i aktivnosti na promociji Berze i kompanija čijim se akcijama trguje na Berzanskom tržištu, a u finansijskom pogledu, Berza je pozitivno poslovala.

2009. godinu je obeležila i dinamična međunarodna aktivnost Republike Srbije, koja je u najvećoj meri bila usmerena ka ispunjenju uslova za pridruživanje Evropskoj uniji i diplomatskoj aktivnosti u pogledu statusa južne srpske pokrajine. Najznačajniji ekonomsko-politički događaji domaće i svetske scene koji su činili prošlogodišnji poslovni ambijent su:

- Nastavak krize svetskog finansijskog sistema i ekonomske recesije, što je dovelo do daljeg pada BDP, povećanja budžetskog deficita, porasta nezaposlenosti, otežanog i skupog zaduživanja, pada investicionih aktivnosti i procena da će kriza i njene posledice potresati svetsku ekonomiju i u narednom periodu;
- Problemi u poslovanju svetski poznatih kompanija, dalji pad privredne aktivnosti u mnogim privrednim sektorima, izazvan opštim padom potrošnje, kao i intervencije država u privatnom sektoru;
- Prodaja 51% kapitala NIS ruskom Gazpromu direktnom pogodbom i dalje odlaganje privatizacije javnih preduzeća inicijalnom javnom ponudom;
- Uvođenje bezviznog režima za građane Srbije, podnošenje kandidature za prijem Srbije u EU i puna primena SSP između EU i Srbije;
- Besplatna podela 15% akcija NIS građanima Srbije, pre promene oblika organizovanja ove kompanije u otvoreno akcionarsko društvo;
- Značajne promene kursa domaće valute u poslednjem godišnjem kvartalu.

Makroekonomski podaci:

Srednji kurs RSD tokom 2009. godine

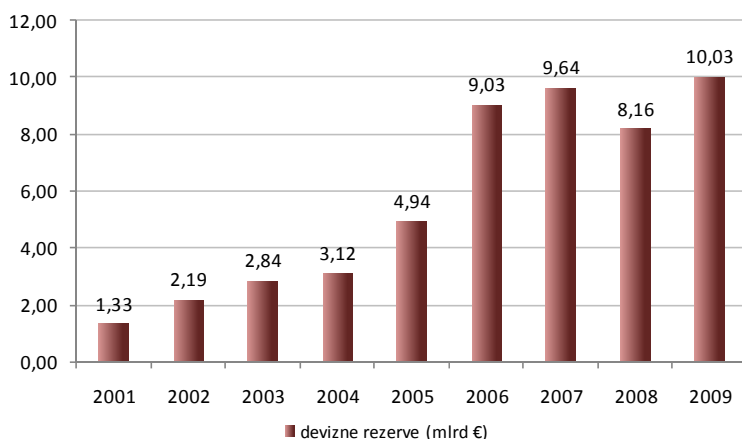

izvor:NBS

Svetska ekonomska kriza, koja je stigla u poslednjem kvartalu 2008. godine, punom snagom je zahvatila Srbiju tokom prethodnih dvanaest meseci.

Nakon stope rasta bruto društvenog proizvoda, koja je bila nešto preko 5% u 2008. godini, u prošloj godini svi segmenti poslovanja zabeležili su značajan pad. Procene se kreću od 3,5% do 4% pada bruto društvenog proizvoda.

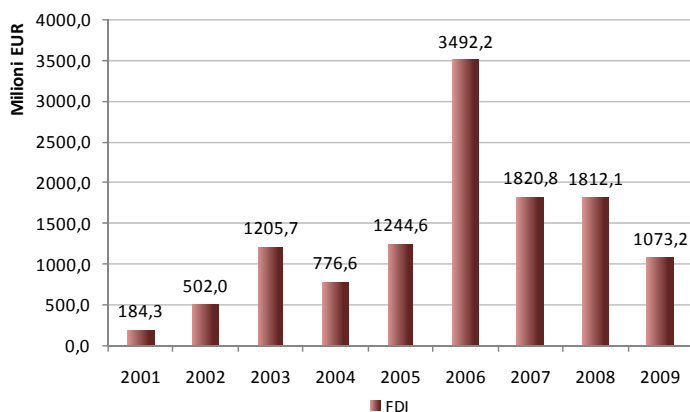
Devizne rezerve

izvor:MFIN

Industrijska proizvodnja je u prvom polugodištu prošle godine manja za 18% u odnosu na isti period 2008. godine, a spoljna trgovina beleži vrlo veliki pad, skoro 40% u istom periodu. Usled smanjenja domaće tražnje smanjuje se i uvoz, tako da se i trgovinski deficit smanjuje u apsolutnom iznosu.

Direktne strane investicije

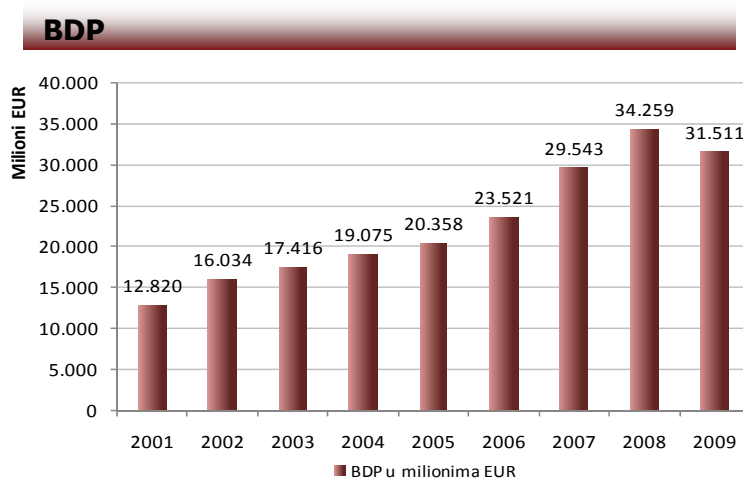
izvor:MFIN

Recesija je doprinela smanjenju inflatornih pritisaka tokom godine, svodeći inflaciju na planirani nivo, pri čemu navodimo da su cene proizvoda pod kontrolom države za 50% više od cena koje se slobodno formiraju na tržištu.

Ukupna zaposlenost je pala za oko 100.000, što je dodatno pogoršalo stopu nezaposlenosti za dva procentna poena - sa 14,4% na 16,4%.

izvor: MFIN

izvor: MFIN

izvor: MFIN

Veliki deo deviznih kredita ili kredita indeksiranih u stranoj valuti u portfolijima srpskih banaka daju povoda za zabrinutost (oko 75% svih kredita), dok su nenaplativi krediti porasli sa 4,7% početkom godine na 7,6% ukupno odobrenih kredita do kraja septembra.

Kolaps spoljnotrgovinske razmene, tokom kojeg je uvoz doživeo posebno oštar pad, pokrenuo je korekciju deficita tekućeg računa platnog bilansa u prva tri kvartala 2009.

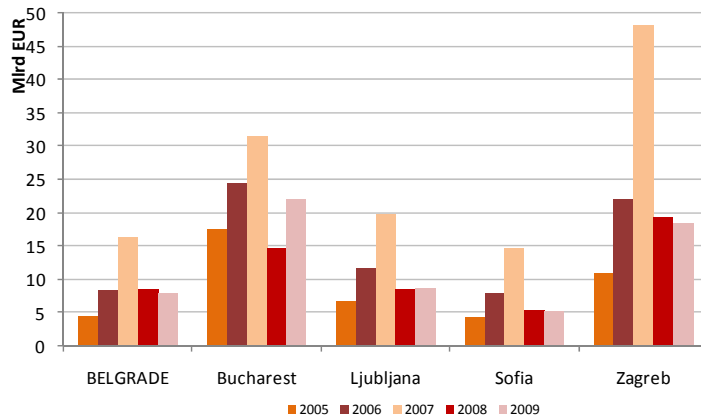
Izvoz je bio niži za 25% (u evrima) u prva tri kvartala 2009, dok je uvoz nastavio da pada, za čak 31% u odnosu na isti period 2008.

Rizici su donekle ublaženi velikim udelom likvidnih sredstava bankarskog sektora (24,8% u septembru 2009) i visokim nivoom kapitala (ratio adekvatnosti kapitala bio je u septembru 21,3%).

Devizni depoziti domaćinstava takođe su se oporavili i do polovine novembra vratili na nivo na kojem su bili pre izbivanja krize.

Regionalni položaj Berze

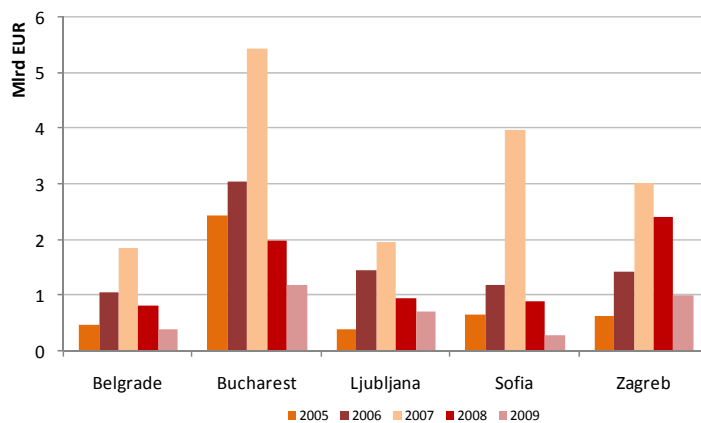
Tržišna kapitalizacija

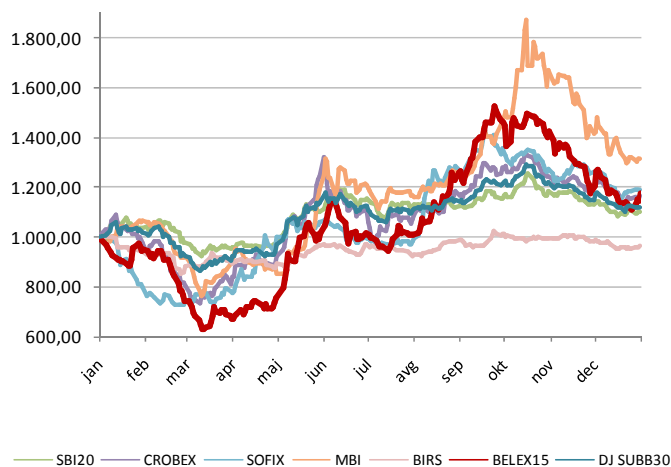
Na ekonomskom prostoru Balkana, 2009. godinu je obeležilo kolebanje berzanskih indeksa i njihov rast na godišnjem nivou.

Indeksni pokazatelji regiona Jugoistočne Evrope su, i pored visokih stopa rasta u odnosu na nivoe iz 2008. godine, ostali ispod nivoa ostvarenih ranijih godina. Uprkos rastu cena i dobrim performansama indeksa, berze u regionu su zabeležile snažan pad prometa akcijama.

Promet akcijama po godinama

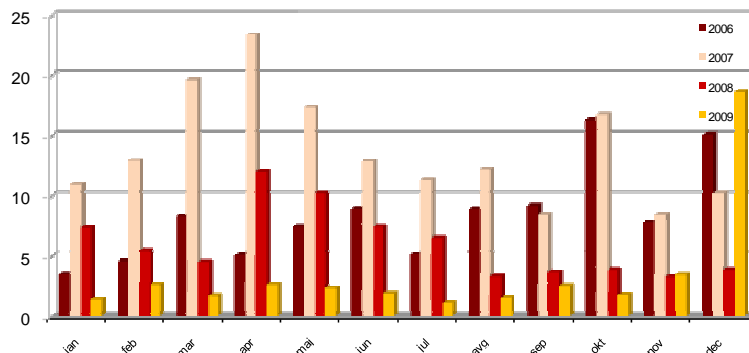
Indeksi Jugoistočne Evrope

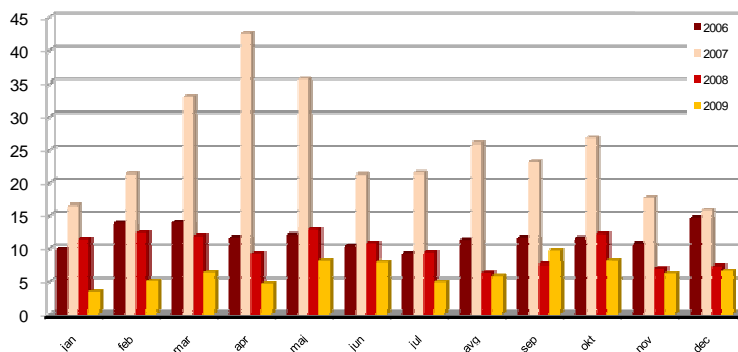
1. Poslovne operacije

1.1. Promet:

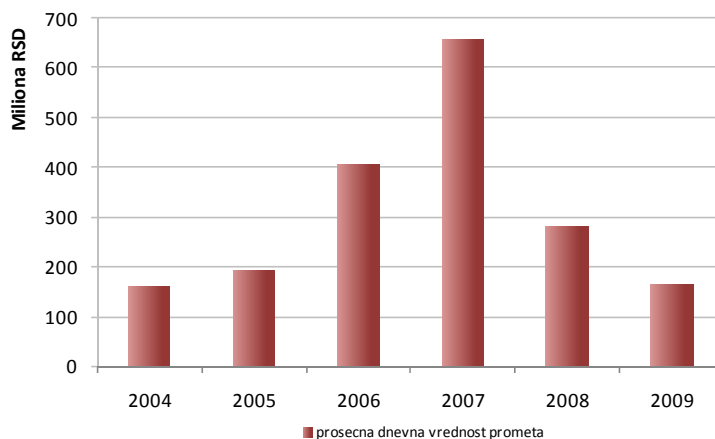
Ukupan promet po mesecima

Ukupan broj transakcija po mesecima

Prosečna dnevna vrednost prometa

Na Beogradskoj berzi je u 2009. godini ostvaren ukupan promet u vrednosti od 41,8 milijardi dinara, odnosno, približno 442 miliona evra, što predstavlja smanjenje od 41,9% u odnosu na 2008. godinu. Kao i prethodnih godina, trgovalo se akcijama preduzeća i obveznicama Republike Srbije (RS), uz dominantno učešće prometa akcijama.

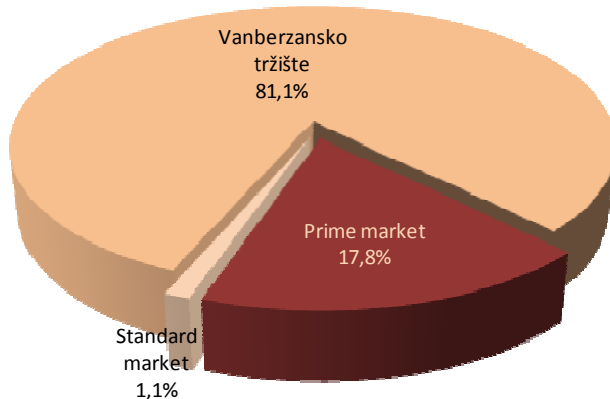
Pad likvidnosti u trgovanju ilustruje ukupan broj ostvarenih transakcija u trgovanju u iznosu od 77.215, što je pad od preko 35% ili gotovo 42 hiljade transakcija manje nego 2008. godine.

Smanjenje inostrane i domaće tražnje, koje je otpočelo još u drugoj polovini 2008. godine, dostiglo je u 2009. godini maksimum.

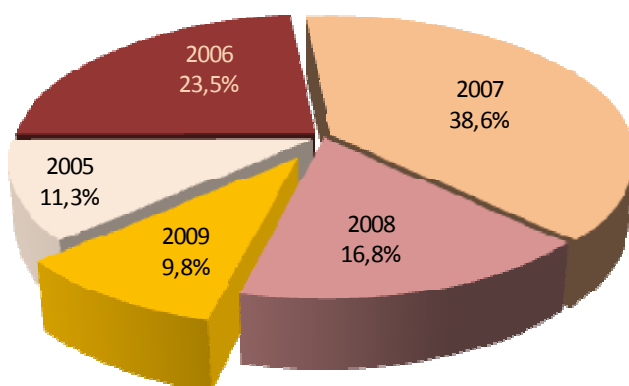
Najniži ukupan mesečni promet, u iznosu od 1,17 milijardi dinara, ostvaren je u julu mesecu, dok je ukupan broj transakcija bio najniži januara meseca (3.454). Rekordan ukupan mesečni promet ostvaren je u decembru i iznosio je 18,7 milijardi dinara.

U 2009. godini prosečan ukupan dnevni promet je iznosio nešto više od 167 miliona dinara, što predstavlja pad od 42% u odnosu na 2008. godinu, dok je prosečna dnevna vrednost transakcije iznosila 541.067 dinara.

Struktura prometa prema tržištima

Struktura prometa u poslednjih 5 godina

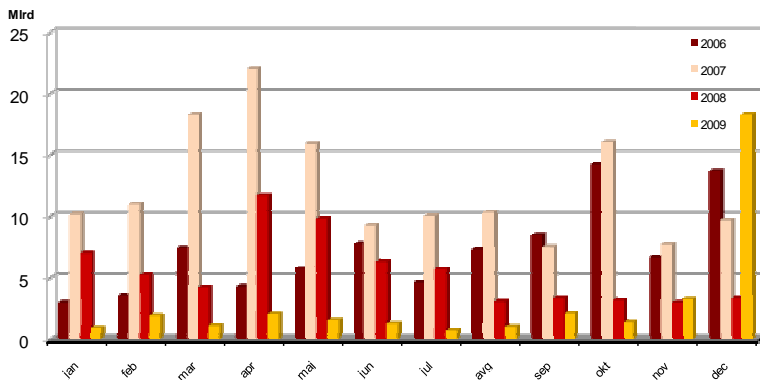
Struktura ukupnog prometa u 2009. godini ukazuje na nešto veću averziju prema riziku i povećanu sklonost ka ulaganju u sigurnije hartije od vrednosti.

Nakon dvogodišnjeg opadajućeg trenda, u 2009. godini došlo je do povećanog učešća obveznica RS u ukupnom trgovanju. Obveznice RS učestvovala su u ukupnom prometu sa 12,17%, što predstavlja rast učešća za 4,7 procentnih poena u odnosu na prethodnu godinu. Posledično, učešće trgovanja akcijama u ukupnom prometu smanjeno je u odnosu na prethodnu godinu i iznosilo je 87,83%.

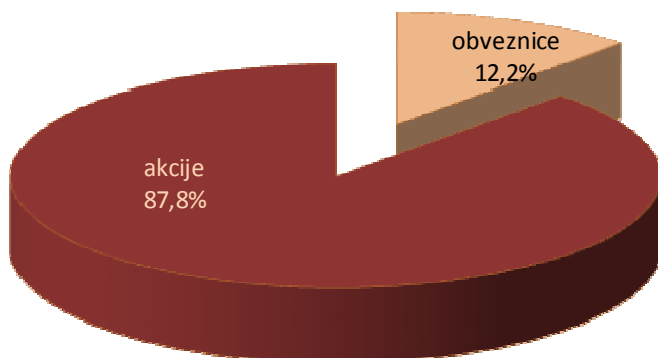
Najveći deo prometa, čak 81%, ostvaren je na vanberzanskom tržištu, dok je na berzanskom tržištu ostvareno ukupno 18,9% vrednosti trgovanja i to: 17,8% vrednosti trgovanja na Prime Marketu, a preostalih 1,1% na Standard Marketu.

1.2. Promet akcijama:

Ukupan promet akcijama po mesecima

Struktura prometa prema vrsti HoV

Učešće prometa akcijama iznosilo je 87,83%, što je za gotovo 4,7 procentnih poena manje u odnosu na prethodnu godinu.

Vrednost prometa akcijama u 2009. godini iznosila je 36,7 milijardi dinara, odnosno, 387,9 miliona evra i predstavlja smanjenje od 44,83% u odnosu na 2008. godinu. Učešće broja transakcija ostvarenih trgovanjem akcijama u ukupnom prometu iznosi 88,72%, što predstavlja smanjenje za 4,38 procentnih poena u odnosu na prethodnu godinu. Broj transakcija u trgovanju akcijama iznosio je 68.503.

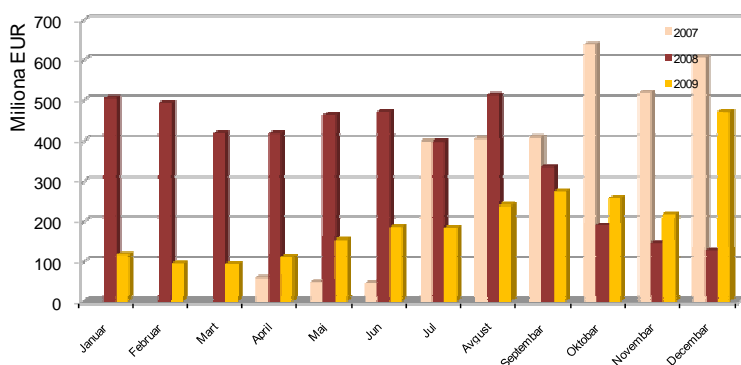
Prosečna dnevna vrednost prometa akcijama u 2009. godini iznosila je 144,5 miliona dinara, odnosno, 1,5 miliona evra, pri čemu je dnevno realizovano 270 transakcija u proseku.

Na vanberzanskom tržištu realizovano je 92,3% ukupne vrednosti trgovanja akcijama u 2009. godini, dok je preostalih 7,7% realizovano na berzanskom tržištu, čijim daljim raščlanjivanjem na Prime i Standard Market dobijamo podatak da je 83% berzanskog trgovanja akcijama ostvareno na Prime Marketu, dok je na Standard Marketu ostvareno svega 17%.

1.3. Berzansko tržište

Prime Market:

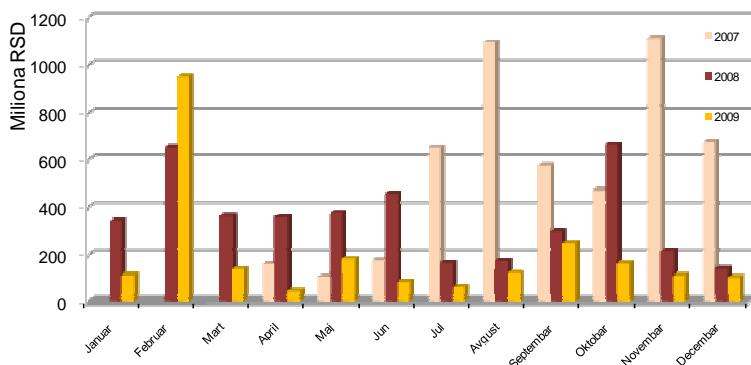
Tržišna kapitalizacija berzanskog tržišta

Berzansko tržište Beogradske berze na kraju 2009. godine brojalo je 6 akcija listiranih kompanija.

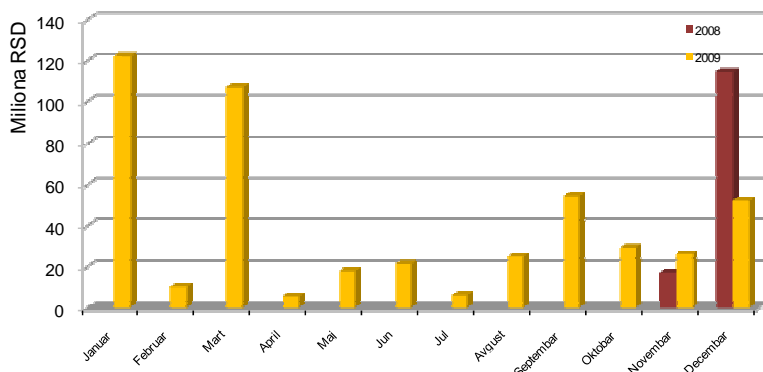
Na kraju prošle godine najkvalitetniji segment Berze - Prime Market činile su akcije kompanija Tigar a.d. Pirot (TIGR), Energoprojekt holding a.d. Beograd (ENHL) i Sojaprotein a.d. Bečej (SJPT). Vrednost prometa se, sa izuzetkom februara meseca koji je obeležilo intenzivno trgovanje akcijama Sojaproteina, kretala u rasponu od 100 do 200 miliona dinara, te je promet na kraju godine iznosio preko 2,3 milijarde dinara, ili oko 6,4% ukupne vrednosti prometa akcijama na Berzi.

Promet

Standard Market:

Promet

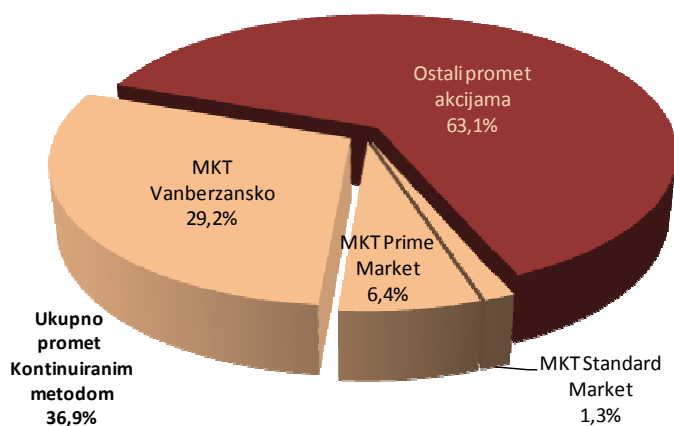

U maju mesecu 2009. godine na Standard Market su uključene akcije kompanije Metalac a.d. iz Gornjeg Milanovca (MTLC), a krajem godine i akcije banke sa najvećom kapitalizacijom na Berzi - Komercijalne banke a.d. Beograd (KMBN). Zajedno sa akcijama Alfa Plama a.d. Vranje (ALFA) na ovom segmentu je ostvaren promet od relativno skromnih 480 miliona dinara.

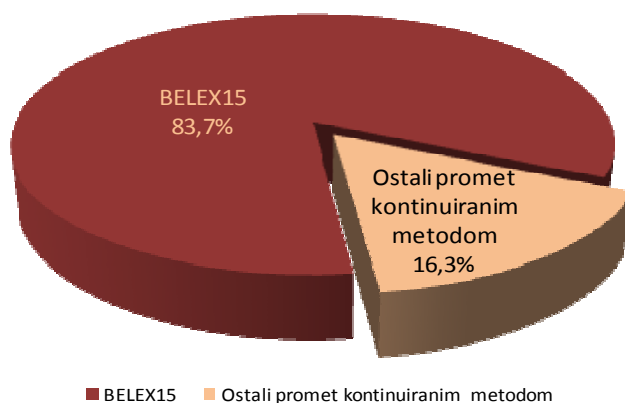
1.4. Vanberzansko tržište:

Metod kontinuiranog trgovanja

Odnos prometa MKT i ostalog prometa akcijama

Odnos prometa BELEX15 i MKT

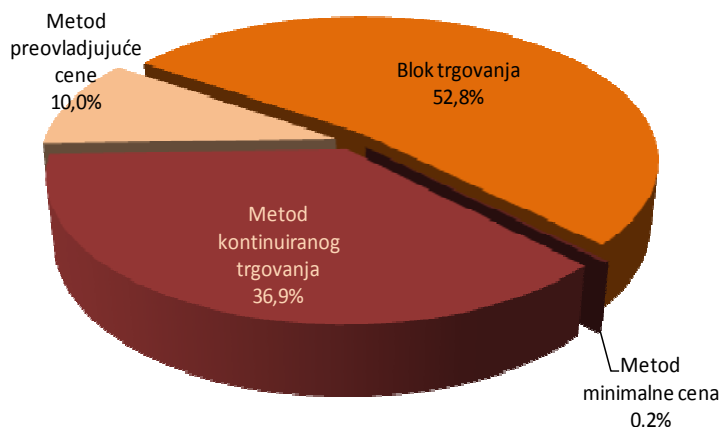
Najveći broj akcija – preko 1750 – učestvovao je u trgovanju na vanberzanskom tržištu Beogradske berze. U zavisnosti od nivoa likvidnosti, trgovalo se metodama kontinuiranog trgovanja i preovlađujuće cene. Karakteristika većine akcija uključenih na metod preovlađujuće cene bila je visoka ili potpuna nelikvidnost, dok je likvidniji segment, kontinuirano trgovanje, značajnije učestvovao u ukupnom prometu Berze.

Metodom kontinuiranog trgovanja na vanberzanskom tržištu je poslednjeg dana 2009. godine trgovano sa 34 hartije. Ostvaren je ukupan promet od 10,7 milijardi dinara, odnosno, oko 29% ukupnog prometa akcijama. Zajedno sa akcijama na berzanskom tržištu, kontinuiranim metodom trgovanja ostvareno je gotovo 37% ukupnog prometa akcijama, što je za 16 procentnih poena manje u odnosu na 2008. godinu. Glavni razlog za pad učešća je visoka vrednost trgovanja na blok segmentu.

Promet akcijama iz indeksa BELEX15, od kojih su 6 akcija na berzanskom i 9 akcija na vanberzanskom tržištu, činio je 83,7% prometa kontinuiranim metodom, za 0,5% više u odnosu na prethodnu godinu, što ukazuje da su odabrane hartije u korpi ovog indeksa dominantne u odnosu na ostale hartije koje spadaju u grupu likvidnih.

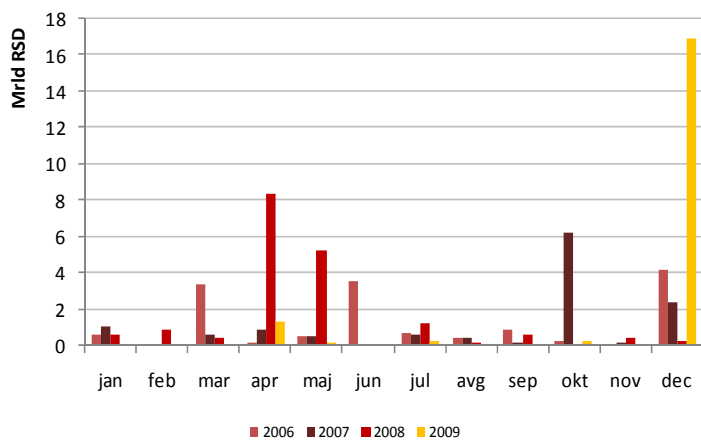
Metod preovlađujuće cene

Promet akcijama po traovanima

Metod preovlađujuće cene, iako najdominantniji po broju trgovanih akcija, ostvario je u 2009. godini samo jednu desetinu ukupnog prometa na Berzi. U odnosu na prethodnu godinu, to je smanjenje od 8 procentnih poena, dok je u apsolutnim vrednostima pad ostvarenog prometa ovim metodom dostigao čak 69%, uz vrednost od oko 3,7 milijardi dinara.

Vrednost blok traovanja po mesecima

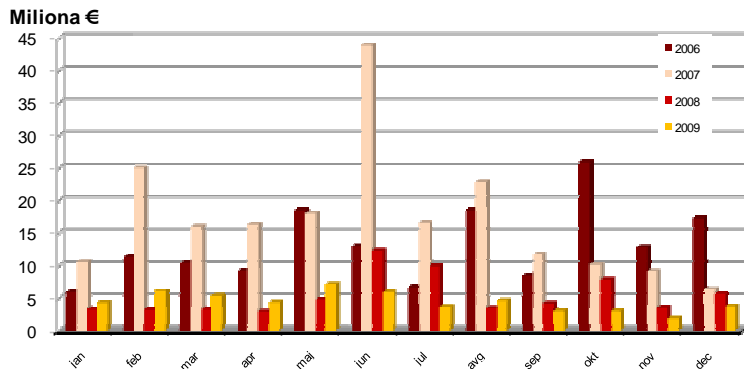

Prošlu 2009. godinu najviše je obeležila neuobičajena raspodela prometa, u kojem je trgovanje Blok metodom ostvarilo više od polovine ukupnog godišnjeg prometa na Berzi. Ovaj podatak ipak ne govori o orijentaciji tržišnih učesnika ka tom metodu, već je posledica prodaje Apatinske Pivare a.d. Apatin (APTP) u sklopu veće globalne preraspodele u ovoj industriji. Transakcija je iznosila čak 16,4 milijardi dinara, odnosno, nešto više od 172 miliona EUR, što je blok metod dovelo do najvećeg istorijskog učešća. Međutim, ukoliko se pogleda broj transakcija tim metodom, on je nakon 3 godine približnih vrednosti od preko 100 transakcija godišnje, u 2009. godini pao na samo 63 transakcije.

Metod minimalne cene je kao i prethodnih godina imao najmanji doprinos ukupnom prometu, sa ostvarenih 87 miliona dinara.

1.5. Obveznice:

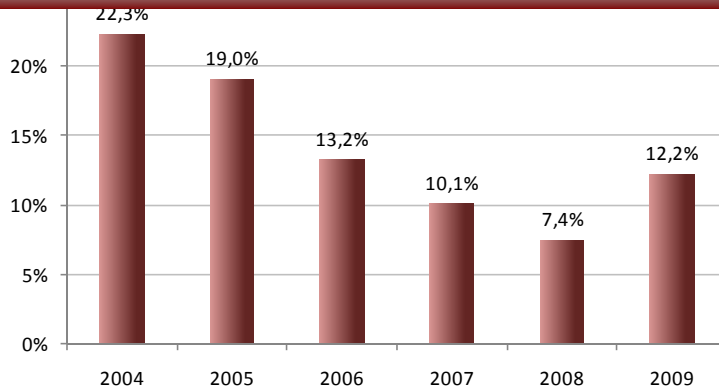
Promet obveznicama po mesecima

Tokom 2009. godine tržište duga je pratilo tržište akcija i signale koji su dolazili iz realnog sektora. Ukupan promet od 54,1 miliona EUR predstavlja pad od 17,4% u odnosu na prethodnu godinu. I pored pada prometa, broj transakcija je porastao za 6,1%, na 8.712 transakcija.

Najveći mesečni promet od 7,3 miliona EUR ostvaren je tokom maja meseca.

Učešće traovanja obveznicama po godinama

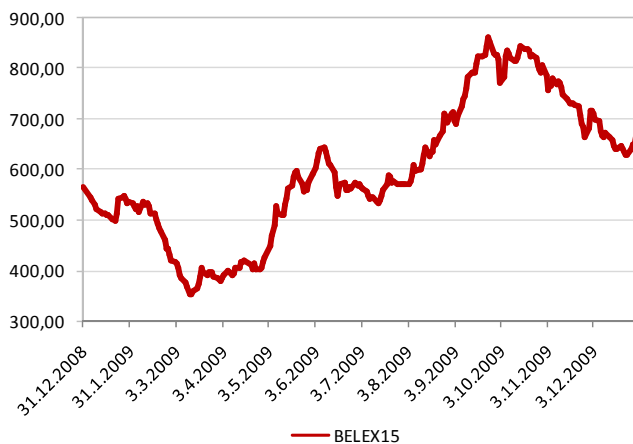

Najtrgovanija obveznica je i tokom 2009. bila obveznica serije A2016, čijim je trgovanjem ostvaren promet od 16,3 miliona EUR, što čini gotovo trećinu ukupnog prometa ostvarenog na ovom segmentu.

U 2009. je prekinut trend pada učešća prometa obveznica u ukupnom prometu i zabeležen je rast relativnog učešća na 12,2%.

2. Indeksi Beogradske berze:

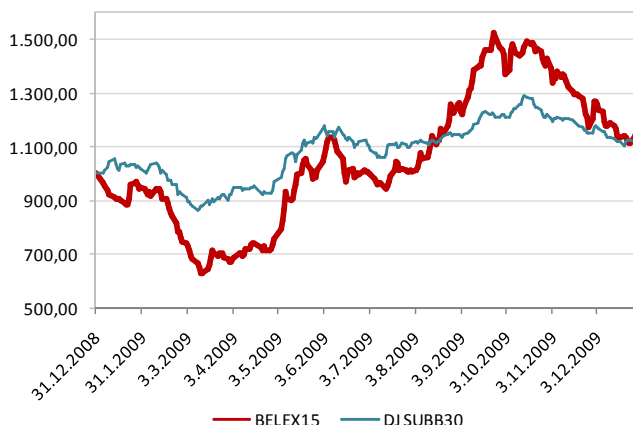
Kretanje indeksa BELEX15 u 2009.

Trend pada vrednosti indeksa je nastavljen u 2009. godini.

Prvi kvartal je obeležio snažan pad, koji je do trenutka istorijskog minimuma iznosio nešto više od 37%, mereno indeksom BELEX15. Istorijski minimum je dostignut 11. marta, kada je BELEX15 iznosio 347,46 indeksnih poena. Indeks BELEXline dostigao je istorijski minimum prvog dana aprila, na nivou od 841,99 indeksnih poena.

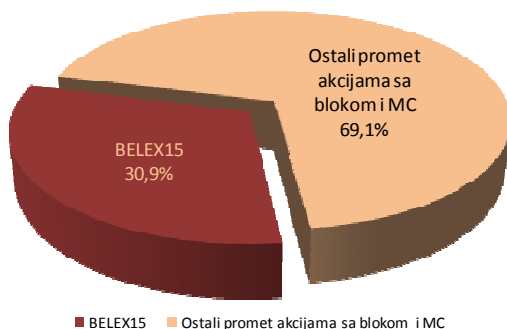
2009. - BELEX15 vs. STOXX Sub Balkan 30

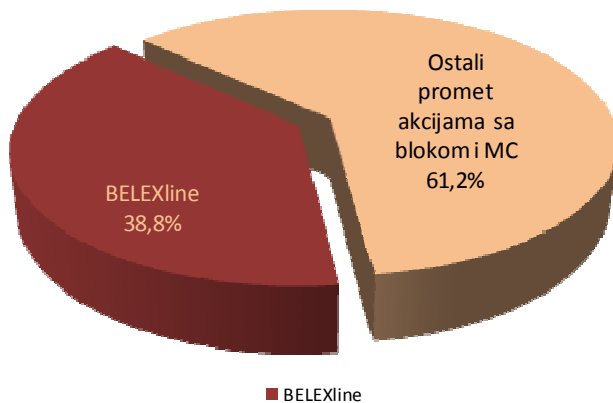
Drugi kvartal je doneo snažan rast, te je zabeležen prinos od gotovo 48%, a posmatrano u odnosu na minimum čak 60%, mereno indeksom BELEX15.

Trend rasta se nastavio do kraja trećeg kvartala, odnosno, do 24.9.2009, kada je indeks BELEX15 dostigao godišnji maksimum na nivou od 870,20 indeksnih poena, da bi se tokom poslednjeg kvartala trend okrenuo i prešao u zonu stalnih negativnih prinosa.

Učešće ukupnog prometa akcijama iz indeksa BELEX15 u ukupnom prometu akcijama

Učešće prometa BELEXline u ukupnom prometu

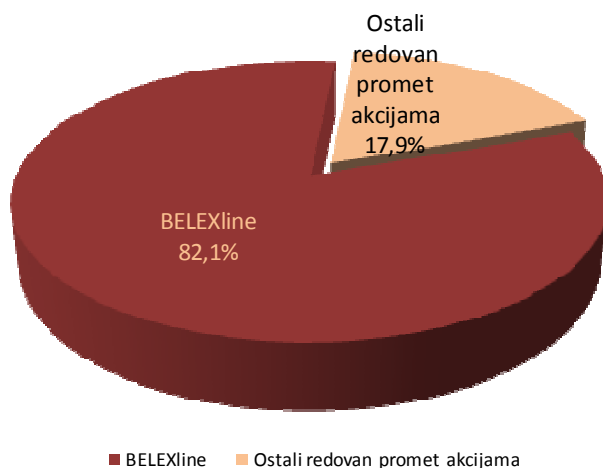

Tokom trećeg kvartala oba indeksa su zabeležila značajne stope rasta i to BELEX15 od 45% i BELEXline 32%.

BELEX15 je tokom poslednjeg kvartala izgubio nešto više od 19%, a BELEXline 15%.

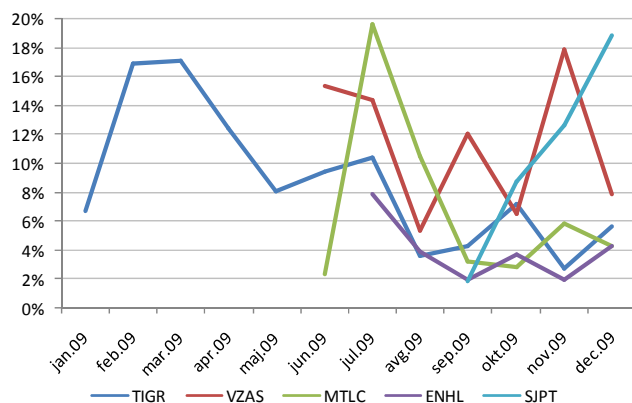
Posmatrano na nivou cele godine, oba indeksa su završila na višim nivoima u odnosu na kraj 2008. godine i to BELEX15 sa 17,44% a BELEXline sa 9,47% dobitka.

Učešće prometa BELEXline u redovnom prometu

3. Market mejkeri:

Učešće market mejkera u prometu po hartijama

Član - Market Mejker	hartija	početak obavljanja posla MM
InterCapital Securities a.d. Beograd	TIGR	8.12.2008
Sinteza Invest Group a.d. Beograd	VZAS	15.6.2009
M&V Investments a.d. , Novi Sad	MTLC	22.6.2009
Synergy Capital a.d. Beograd	ENHL	6.7.2009
Sinteza Invest Group a.d. Beograd	SJPT	14.9.2009

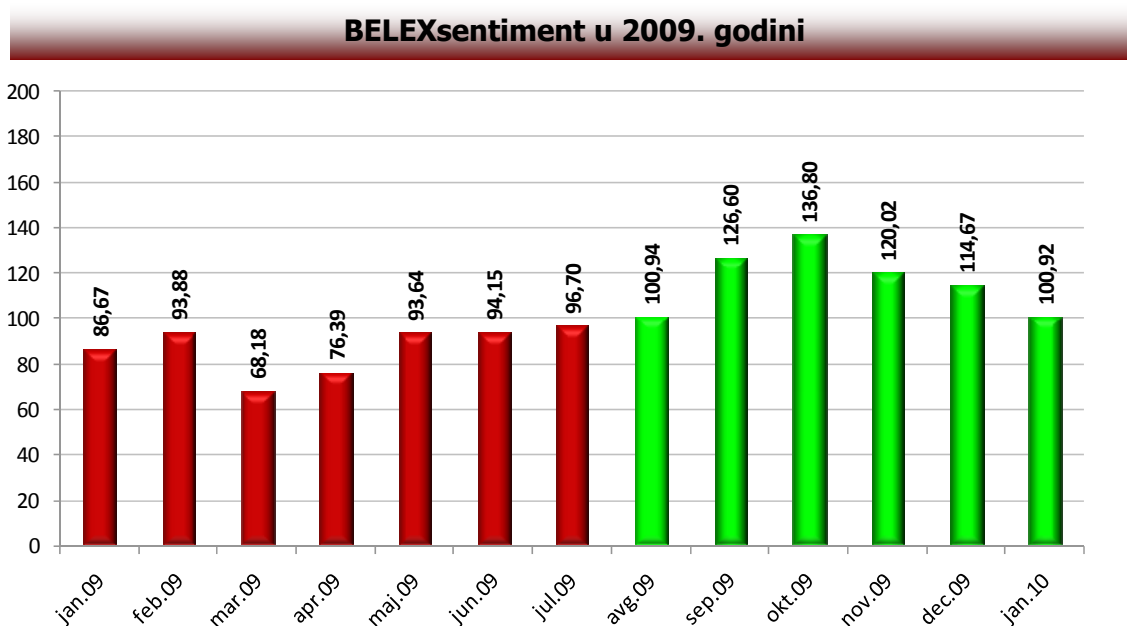
Verovatno najveći napredak na domaćem tržištu kapitala predstavlja razvoj novih tržišnih učesnika na Beogradskoj berzi – market mejkera.

Godina je završena sa četiri člana Berze koja obavljaju ovu vrstu posla na pet različitih akcija.

Prosečno učešće market mejkera u prometu kretalo se između 5% i 13%, iako je na mesečnom nivou dostizalo i 20% ostvarenog prometa. Učešće u broju transakcija je na nekim hartijama dostizalo i više nivoe, uglavnom u periodima niže tržišne aktivnosti.

4. Pokazatelji Beogradske berze:

BELEXsentiment

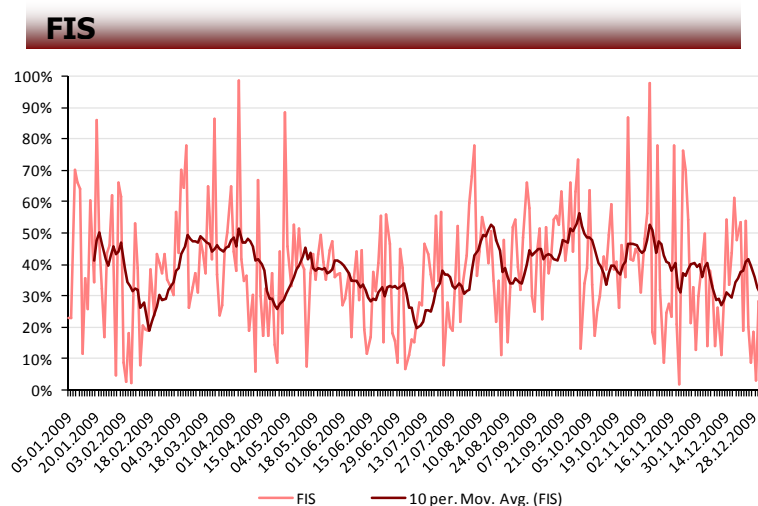

BELEXsentiment, kao mesečni pokazatelj očekivanja tržišnih učesnika u pogledu smera i intenziteta kretanja tržišta, imao je nešto stabilniju i dosledniju putanju kretanja u odnosu na prethodne godine. Promenom metodologije izračunavanja u 2009. godini, pored članova Berze i najšire javnosti, čiji se glasovi prikupljaju putem interneta, u proces glasanja uključeni su i portfolio menadžeri penzionih i investicionih fondova, koji svojim glasom doprinose boljem kvalitetu i većoj reprezentativnosti ovog pokazatelja.

BELEXsentiment je pokazao svoju osetljivost na dešavanja na svetskoj ekonomskoj sceni boravakom u crvenoj zoni još od septembra 2008. godine, koji se nastavio i u prvih sedam meseci 2009. godine, u najdužoj neprekidnoj seriji negativnih očekivanja od početka objavljivanja. Iako su vrednosti BELEXsentimenta u prvoj polovini godine imale blagi uzlazni trend u okviru crvene zone, do pozitivnog preokreta nije došlo sve do avgusta meseca, kada je vrednost ovog pokazatelja, izlazeći iz zone negativnih očekivanja, stidljivo preskočila granicu stagnacije i prešla u zonu pozitivnih očekivanja, gde je ostala do kraja godine. Ovaj događaj, koji se podudario sa najavama izlaska iz recesije pojedinih zemalja sa jačim ekonomijama, praćen je i značajnim rastom prometa i oba indeksa Beogradske berze, kako u avgustu, tako i u septembru mesecu. Nastavljajući rastući trend, BELEXsentiment je u oktobru zabeležio godišnji maksimum od 136,8 poena, nakon čega je usledila konsolidacija i smirivanje intenziteta očekivanja tržišnih učesnika, zbog sagledavanja potrebe dužeg vremenskog horizonta neophodnog za prevazilaženje negativnih efekata ekonomske krize na domaćem tržištu.

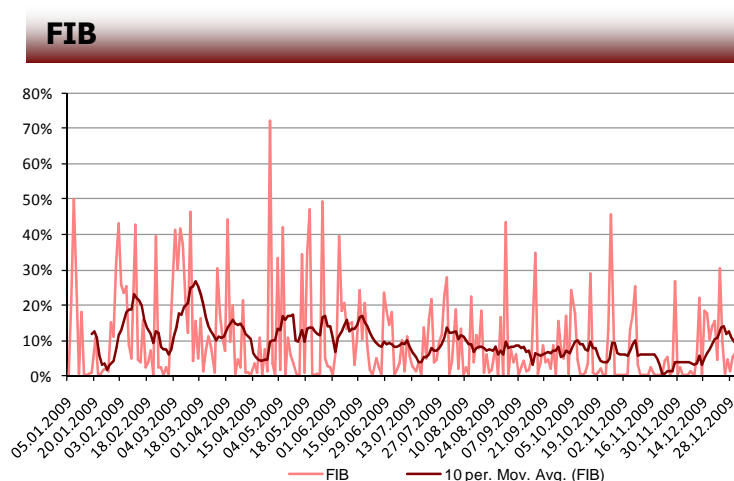
5. Struktura trgovanja:

FIT, FIS, FIB

Na Beogradskoj berzi u 2009. godini došlo je do pada učešća stranih investitora u odnosu na 2008. godinu kako u trgovanju akcijama tako i u trgovanju obveznicama.

Učešće stranih investitora u ukupnom trgovanju (FIT) smanjeno je u odnosu na prethodnu godinu za 10,5% i iznosilo je 42,3% ukupnog trgovanja na Beogradskoj berzi.

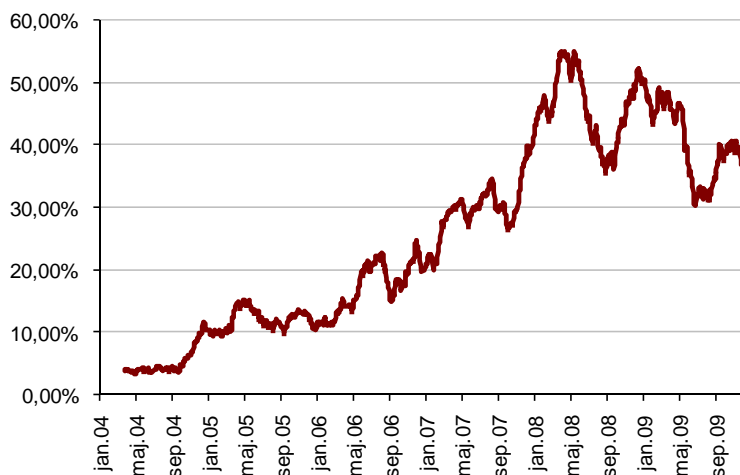
Učešće stranih investitora u trgovanju akcijama (FIS) prosečno dnevno je iznosilo 46,9%, što je za 6,4% manja vrednost od prošlogodišnje.

mesec	FIS	b-FIS	s-FIS	FIB	FIT
Januar 2009	37,57%	34,85%	40,29%	3,70%	27,89%
Februar 2009	18,27%	14,75%	21,79%	4,94%	15,29%
Mart 2009	54,52%	39,14%	69,90%	13,96%	42,53%
April 2009	79,26%	81,44%	77,08%	5,90%	67,49%
Maj 2009	37,10%	38,00%	36,21%	25,91%	33,83%
Jun 2009	33,14%	41,03%	25,25%	5,28%	25,05%
Jul 2009	27,64%	22,78%	32,49%	5,14%	20,91%
Avgust 2009	42,84%	48,76%	36,93%	4,36%	32,10%
Septembar 2009	48,25%	52,01%	44,48%	4,37%	43,02%
Oktobar 2009	48,60%	52,32%	44,87%	16,46%	43,31%
Novembar 2009	56,80%	61,04%	52,56%	4,08%	53,84%
Decembar 2009	47,15%	2,74%	91,56%	7,16%	46,37%
2009	46,90%	25,20%	68,60%	9,41%	42,34%

mesec	FIS	b-FIS	s-FIS	FIB	FIT
Decembar 2009	28,49%	27,61%	29,38%	7,16%	24,10%
2009	41,59%	43,32%	39,85%	9,41%	34,29%

- struktura učešća stranih investitora bez blok transakcija

Učešće stranih investitora u prodaji

Blok transakcija akcijama Apatinske pivare u decembru, izuzetno velike vrednosti, dovela je do značajnog rasta FIS-a u poslednjem kvartalu i izvršila snažan uticaj na stvaranje dispariteta između b-FIS i s-FIS na godišnjem nivou, dovodeći do prevage aktivnosti stranaca na prodajnoj strani u odnosu na kupovnu, koja je većim delom godine bila dominantna. Učešće stranaca na kupovnoj strani (b-FIS) na kraju godine iznosilo je 25,2%, a s-FIS-a 8,6%. Isključujući uticaj ove blok transakcije, vrednosti b-FIS i s-FIS bile su 43,32% i 39,86%, respektivno.

Učešće stranih investitora u kupovini

U navedenom periodu došlo je do smanjenja relativnog učešća stranih investitora na strani ponude, koje je tokom prethodnih godina bilo u stalnom usponu, i relativno većeg učešća stranaca na strani tražnje, koje je u prethodnim godinama konstantno opadalo.

5. Informacioni servisi Beogradske berze – Data Feed

Novi sistem za distribuciju podataka iz trgovanja - FIX Feed baziran je na FIX komunikacionom protokolu, a data vendorima obezbeđuje brz i siguran pristup podacima iz trgovanja u realnom vremenu.

Beogradska berza ima 6 data vendora, domaćih i međunarodnih, koji distribuiraju trgovačke podatke velikom broju profesionalnih korisnika i individualnih investitora.

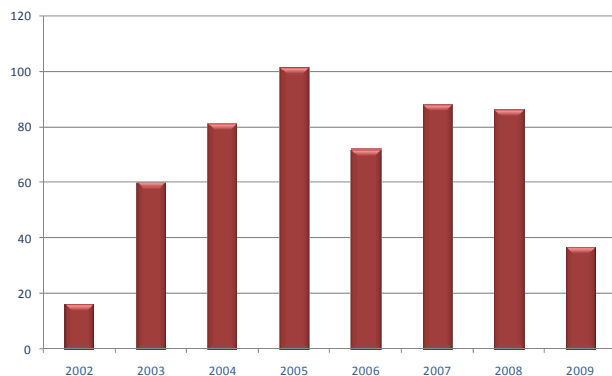
Članovi Berze takođe imaju mogućnost da kroz Data Feed Osnovni paket i Paket plus koriste prednosti ovog sistema, formiraju sopstvene baze podataka i redistribucijom informacija obezbede klijentima pristup trenutnim podacima iz trgovanja.

Takođe, individualni investitori imaju mogućnost da pristupe podacima i prate trgovanje u realnom vremenu preko BELEX.info internet aplikacije. Ovom servisu se može pristupiti i preko mobilnog telefona. Korisnicima je na raspolaganju i SMS servis, kojim se distribuiraju trenutni podaci iz trgovanja putem SMS poruke.

U drugoj polovini 2009. godine putem Data Feed-a počela je distribucija korporativnih vesti izdavalaca koji se nalaze u korpi indeksa BELEX15.

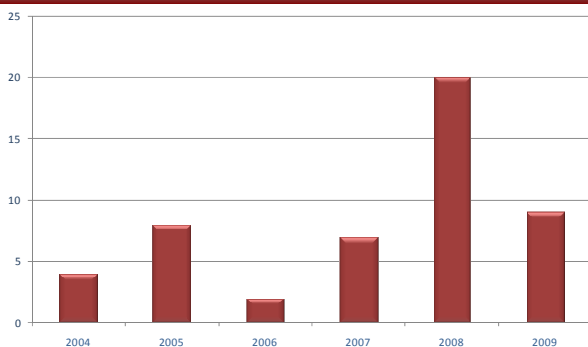
6. Nadzor i kontrola

Broj izvršenih kontrola po godinama

Tokom 2009. godine izvršeno je 37 kontrola dokumentacije i poslovnih knjiga 25 članova Berze, koje su obuhvatile trgovanje akcijama 21 izdavaoca (hartija).

Specijalni izveštaji kontrole

U istom posmatranom periodu sačinjeno je devet Specijalnih izveštaja, izrečeno je 8 opomena berzanskog kontrolora i pokrenuto devet postupaka pred nadležnom komisijom Berze za utvrđivanje postojanja berzanskih prekršaja i izricanje mera i kazni.

7. Listing

7.1. Berzansko tržište

7.1.1. Vlasničke hartije od vrednosti

Tokom 2009. godine aktivnosti na berzanskom tržištu bile su usmerene na prijem novih izdavalaca, kao i praćenje i sagledavanje ispunjenosti utvrđenih uslova i kriterijuma za listing hartija od vrednosti primljenih na berzansko tržište u prethodnom periodu.

Tokom 2009. godine, na berzansko tržište primljene su obične akcije izdavalaca:

- ✓ Metalac a.d. Gornji Milanovac – Standard Market;
- ✓ Komercijalna banka a.d. Beograd – Standard Market.

Rešenjima Komisije za listing i kotaciju Berze, tokom 2009. godine izvršene su izmene prethodno donetih rešenja Komisije o prijemu na Prime Market običnih akcija izdavalaca:

- ✓ Sojaprotein a.d. Bečej - povećan je broj akcija primljenih na Prime Market, kao rezultat dokapitalizacije izdavaoca (VIII emisija običnih akcija).
- ✓ Energoprojekt Holding a.d. Beograd – povećan je broj akcija primljenih na Prime Market i promenjena nominalna vrednost akcija, kao rezultat pretvaranja dela neraspoređene dobiti izdavaoca u osnovni kapital.

Spisak izdavalaca čijim običnim akcijama je organizovano trgovanje na berzanskom tržištu, na dan 31.12.2009. godine, dat je u sledećem tabelarnom prikazu:

B E R Z A N S K O T R Ž I Š T E	
Prime Market	Standard Market
Tigar a.d. Pirot Energoprojekt Holding a.d. Beograd Sojaprotein a.d. Bečej	Alfaplam a.d. Vranje Metalac a.d. Gornji Milanovac Komercijalna Banka a.d. Beograd

U okviru dodatnih aktivnosti koje Berza preduzima u cilju pružanja potpune usluge listiranim kompanijama, u 2009. godini održane su dve roadshow manifestacije u zajedničkoj organizaciji sa partnerskim berzama regiona. Nosioc organizacionih aktivnosti obeju manifestacija bila je Beogradska berza. Od početka 2008. godine održane su četiri takve manifestacije, od čega po jedna u Zagrebu i Beogradu i dve u Beču. Na ovim događajima učestvovalo je 37 različitih kompanija/izdavalaca iz regiona, od čega devet kompanija iz Srbije. Na strani investitora, događajima je prisustvovalo oko 400 predstavnika iz zemalja čije su berze potpisnice Memoranduma o partnerstvu (Beogradska berza, Makedonska berza, Zagrebačka berza, Ljubljanska berza, Sarajevska berza, Banjalučka berza, Nova berza hartija od vrednosti Crne Gore i Montenegroberza), kao i iz zemalja centralne i zapadne Evrope: Austrije, Estonije, Belgije, Švajcarske, Švedske i Nemačke.

Kada je reč o srpskim kompanijama, dve kompanije su prisustvovala svim roadshow manifestacijama: Energoprojekt holding iz Beograda i Tigar iz Pirota. Zaključno sa krajem 2009. godine, sve kompanije koje su na Prime ili Standard Marketu bile su učesnice na nekom od tih događaja. Uključenja akcija Metalca iz Gornjeg Milanovca i Komercijalne banke iz Beograda na berzansko tržište sledila su upravo nakon održavanja manifestacije na kojoj su ove kompanije nastupile.

Učešće srpskih kompanija u ukupnom broju održanih razgovora "1:1" na sva četiri događaja iznosilo je 27,9%, dok su u ukupnom broju kompanija srpske kompanije učestvovala sa 23,3%.

Državne hartije od vrednosti – obveznice Republike Srbije

U maju 2009. godine izvršen je delisting obveznica Republike Srbije emitovanih po osnovu Odluke o emisiji obveznica za izmirenje obaveza po osnovu devizne štednje građana - serije A2009, kojima se na berzanskom tržištu trgovalo od 9.9.2002. godine do 18.5.2009. godine, kada je i izvršeno brisanje sa listinga.

7.2. Razvoj korporativnog upravljanja – Projekat »Scorecard«

Berza je tokom 2009. godine nastavila aktivnosti na unapređenju prakse korporativnog upravljanja i saradnju sa Međunarodnom finansijskom korporacijom – IFC u okviru Programa korporativnog upravljanja, koji IFC uz finansijsku podršku SECO realizuje u zemljama južne Evrope. Saradnja je obuhvatila zajednički rad na projektu izrade i implementacije dokumenta Scorecard.

Projekat, koji je koncipiran u tri faze, obuhvata izradu Scorecarda, testiranje prijavljenih kompanija i organizovanje edukativnih programa za učesnice u programu testiranja.

U okviru prve faze Projekta izrađen je Scorecard korporativnog upravljanja za akcionarska društva u Srbiji. Reč je o upitniku sistematizovanom kroz poglavlja koja odražavaju osnovne principe dobrog korporativnog upravljanja, od kojih svako sadrži do deset pitanja koja se odnose na preporučenu praksu za ostvarenje principa kome je poglavlje posvećeno. Poglavlja su opredeljena i procentualno iskazanim težinskim faktorom u odnosu na ukupnih 100%. Dokument je izrađen po uzoru na scorecard koji se koristi na nemačkom tržištu kapitala, a pitanja su bazirana na zakonskim i podzakonskim propisima Srbije i preporukama kodeksa korporativnog upravljanja Beogradske berze i Privredne komore Srbije. Scorecard je prezentovan javnosti na Konferenciji Berze održanoj 19. i 20. novembra 2009. godine.

Tokom 2009. godine započela je i druga faza Projekta, koja obuhvata testiranje scorecard-a kod kompanija koje su iskazale zainteresovanost za učešće u ovom procesu. U toj fazi uspostavljena je saradnja između IFC i Privredne komore Srbije, koja je rezultirala povećanjem inicijalnog broja kompanija koje će biti obuhvaćene procesom testiranja. Već prvi rezultati testiranja sprovedenih tokom 2009. godine pokazali su da formulisani dokument omogućava realno vrednovanje praksi korporativnog upravljanja. Istovremeno, iskustva testiranja pokazuju i da kvalitet primene scorecard-a neposredno zavisi od kvaliteta izvršene analize svih okolnosti koje su od uticaja na opredeljenje i ocenu pojedinačnog odgovora, te da je značajno da se postupak ocene prakse korporativnog upravljanja primenom scorecard-a realizuje uz aktivno učešće lica koja poseduju odgovarajuća znanja i iskustva iz te oblasti. Okončanje Projekta (završetak testiranja i organizacija edukativnih programa) planirano je u prvoj polovini 2010. godine.

Upotrebna vrednost ovog dokumenta može se sagledati i sa aspekta praćenja i ocene primene usvojenih kodeksa korporativnog upravljanja od strane kompanija koje su primljene na neki od listinga Berze.

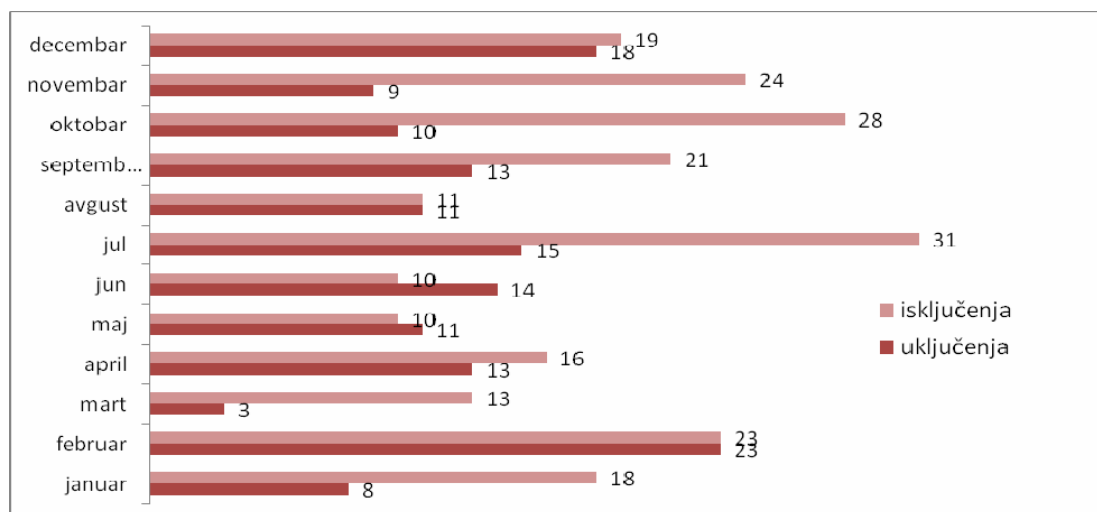
7.3. Vanberzansko tržište

Osnovna karakteristika organizacije trgovanja na vanberzanskom tržištu u 2009. godini je veći broj isključenih izdavalaca (228) od broja uključenja (148). Najčešći razlog isključenja sa tržišta Berze je promena pravne forme i oblika organizovanja izdavalaca (u društvo sa ograničenom odgovornošću i zatvoreno akcionarsko društvo), što čini 62% isključenih izdavalaca.

Usled najavljenih promena bilansnih šema, a u cilju nesmetanog inoviranja prospekta sa bilansnim podacima za 2008. godinu, izvršeno je prilagođavanje Aplikacije za izradu prospekata i modula listing u BELEXFIX-u.

Zakonom utvrđenu obavezu i odgovornost izdavalaca za istinito i blagovremeno obaveštavanje investicione javnosti, bliže preciziranu ugovorom o uključivanju akcija na vanberzansko tržište, nije ispunilo oko 25% izdavalaca čijim akcijama se trgovalo na dan 31.12.2009. godine. Naime, Prospekte inovirane podacima iz bilansa za 2008. godinu nije dostavilo 434 izdavalaca. Obavezu inoviranja prospekta u roku je ispunilo preko 700 izdavalaca, odnosno, preko 40% tada uključenih izdavalaca.

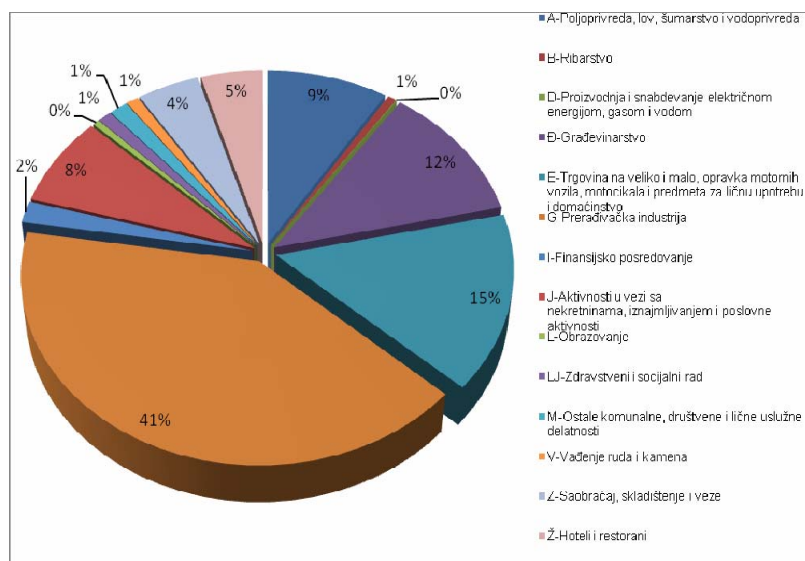
U 2009. godini na vanberzansko tržište uključene su akcije 148 izdavalaca, dok je ukupan broj donetih rešenja o isključenju bio 228, od čega je 16 hartija u istom periodu ponovo uključeno na vanberzansko tržište. Razlozi isključenja su promene pravne forme i oblika organizovanja; zamena akcija; stečaj i likvidacija društva.

Uzimajući u obzir navedeno, na dan 31.12.2009. godine na vanberzanskom tržištu kotiralo se 1.780 akcija, odnosno, akcije 1.754 izdavaoca.

7.3.1. Sektorska klasifikacija

Sektorska klasifikacija izdavalaca čijim akcijama se trguje na vanberzanskom tržištu Beogradske berze izvršena je prema sektorima i podsektorima, a prema Zakonu o klasifikaciji delatnosti koji je na snazi od 02.01.2000. godine. Od ukupno 1754 kotiranih izdavalaca na vanberzanskom tržištu, najveće učešće imaju izdavaoci koji su klasifikovani u sektoru Prerađivačke industrije – 716 izdavalaca, što predstavlja 40,82% ukupnog broja uključenih izdavalaca. Sledeći najveći sektor prema broju uključenih izdavalaca je sektor E - Trgovina na veliko i malo, u koji je razvrstano 266 izdavalaca, odnosno, 15,16% ukupnog broja uključenih izdavalaca. Treći sektor prema navedenom kriterijumu je sektor Đ - Građevinarstvo. Ovom sektoru pripada 209 izdavalaca, odnosno, 11,91% ukupnog broja izdavalaca.

8. Članovi Berze

8.1. Članstvo na Berzi

Status člana Beogradske berze na dan 31.12.2009. godine imalo je 77 članova, od toga:

- 59 brokersko-dilerskih društava,
- 18 ovlašćenih banaka.

Status člana Berze u 2009. godini steklo je jedno brokersko dilersko društvo i jedna ovlašćena banka: Jubmes banka a.d. Beograd u okviru Odeljenja za brokersko-dilerske poslove i Tradeville a.d. Beograd (prethodno poslovno ime: Vanguard a.d. Beograd).

U 2009. godini, za 13 članova Berze prestao je status člana i to dvanaest dobrovoljnih prestanaka članstva i jedno oduzimanje članstva Berze zbog nepridržavanja odredbi Statuta, Pravila poslovanja i ostalih akata Berze, i prestanka ispunjenosti svih uslova za članstvo.

Tokom 2009. godine, izvršene su promene registrovanih podataka o članovima Berze po osnovu: promena poslovnog imena člana Berze - kod 5 članova); suženje registrovane delatnosti - kod 6 članova; prestanak obavljanja poslova registrovane delatnosti u delu – poslovne jedinice (filijale) – kod 6 članova.

8.2. Market mejkeri na Beogradskoj berzi

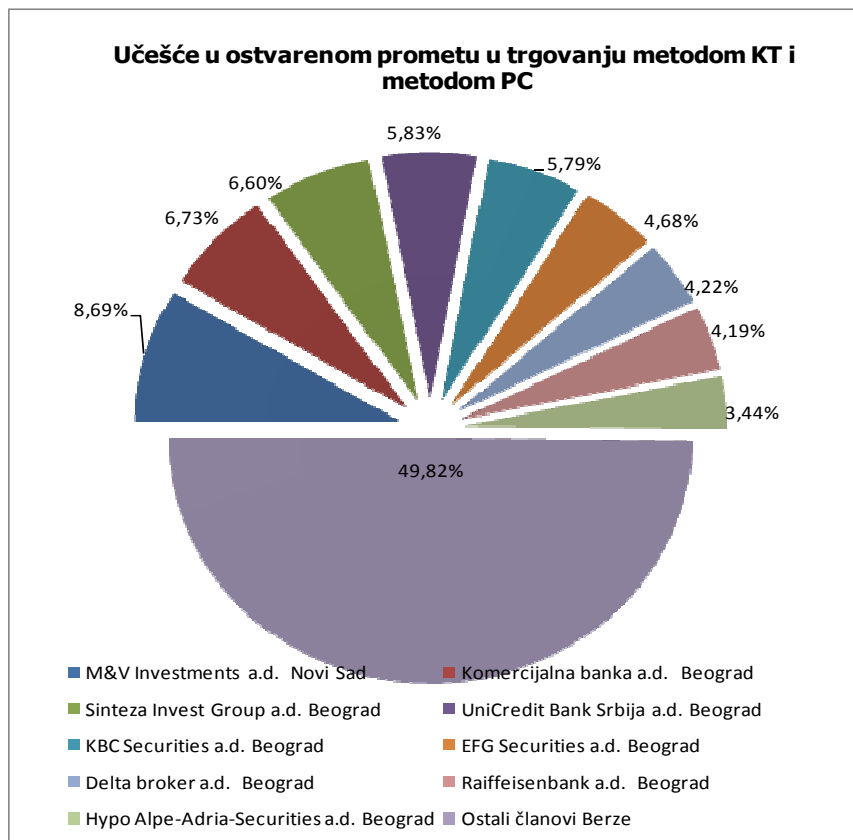
Pored prvog market mejkera InterCapital Securities a.d. Beograd za akcije izdavaoca Tigar a.d. Pirod, u 2009. godini još tri člana Berze su prihvatila ulogu market mejkera i to:

1. Sinteza Invest Group a.d. Beograd - market mejker za akcije izdavaoca Sojaprotein a.d. Bečej i izdavaoca Veterinarski zavod a.d. Subotica;
2. M&V Investments a.d. Novi Sad - market mejker za akcije izdavaoca Metalac a.d. Gornji Milanovac;
3. Synergy Capital a.d. Beograd - market mejker za akcije izdavaoca Energoprojektholding a.d. Beograd.

8.3. Aktivnost članova Beogradske berze

Iako na Beogradskoj berzi trguje 77 članova, evidentna je koncentracija prometa, pri čemu 10 članova zauzima gotovo polovinu ukupnog prometa. Kao rezultat vrednosti jedne blok transakcije koja je ostvarena u trgovanju akcijama Apatinske pivare a.d. Apatin, a koja čini 39,23% ukupnog prometa, izdvojio se član Berze M&V Investments a.d. Novi Sad, koji je posredovao u navedenoj transakciji, tako da je učešće imenovanog člana Berze u 2009. godini 44,85% u ukupnom prometu. Međutim, ako posmatramo aktivnost članova Berze u trgovanju bez blok transakcija i transakcija zaključenih metodom minimalne cene, devet članova Berze je zajednički ostvarilo preko 50% ukupnog prometa Berze.

U trgovini obveznicama RS, preko 50% ukupne vrednosti prometa realizovalo je četiri člana Berze i to: Komercijalna banka a.d. Beograd - 17,45%; Raiffeisen banka a.d. Beograd - 13,38%; Unicredit banka Srbije - 10,48% i Delta broker a.d. Beograd - 9,02%.

9. Informaciono-tehničke operacije i poslovi tehničko-tehnološkog razvoja

U pogledu informatičkih i poslova tehničko tehnološkog razvoja, aktivnosti Beogradske berze tokom 2009. godine obuhvatile su sledeće poslove: održavanje infrastrukture i dnevne aktivnosti; modifikacija sistema za trgovanje BELEXFIX; izrada novog WEB sajta; modifikacija komunikacione i energetske infrastrukture; podizanje stepena opšte sigurnosti sistema; izrada rezervnog sajta; merenje tačnog vremena; implementacija sistema BELEXFIX na drugim berzama i Pomoćne aplikacije.

Vremenski raspored planiranih i ostvarenih rokova realizacije pojedinačnih aktivnosti:

Vremenski raspored obavljanja aktivnosti				
Aktivnost	Planirano		Realizovano	
	Početak	Kraj	Početak	Kraj
Održavanje infrastrukture i dnevne aktivnosti	01.01.2009.	31.12.2009.	01.01.2009.	31.12.2009.
Modifikacija sistema BELEXFIX	01.01.2009.	31.12.2009.	01.01.2009.	31.12.2009.
Izrada WEB sajta Beogradske berze	01.01.2009.	01.08.2009.	01.01.2009.	01.08.2009.
Modifikacija komunikacione i energetske infrastrukture	01.03.2009.	30.06.2009.	01.03.2009.	31.12.2009.
Podizanje stepena opšte sigurnosti sistema	01.03.2009.	31.08.2009.	01.03.2009.	31.08.2009.
Izrada rezervnog sajta (DRS)	01.01.2009.	31.12.2009.	01.01.2009.	31.12.2009.
Merenje tačnog vremena	01.07.2009.	31.07.2009.	01.07.2009.	31.07.2009.
Implementacija sistema BELEXFIX na drugim berzama	01.03.2009.	31.12.2009.	01.03.2009.	31.12.2009. ¹
Pomoćne aplikacije	01.03.2009.	30.09.2009.	01.03.2009.	30.11.2009.

9.1. Održavanje infrastrukture i dnevne aktivnosti

Infrastrukturu Berze čine svi uređaji (računarski, telekomunikacioni, klima uređaji, UPS itd.) kao i računarska mreža (telekomunikacione i energetske linije), a ista se na početku 2009. godine sastojala od:

- Računarske mreže sa odgovarajućom računarskom opremom - serveri; komunikacioni i mrežni uređaji; radne stanice na Berzi i kod članova Berze isl.;
- Telekomunikacionih linija - optička linija ka Telekomu koju koristi 28 ISDN PRI korisnika; 61 Frame relay korisnika; optička veza sprovajderom; telefonske linije na centrali; nezavisne telefonske linije;
- Sistem za napajanje električnom energijom sa uređajima za neprekidno napajanje – sistem UPS-eva koji se kontrolišu preko GPRS modema, a koji čine: UPS-evi od 10KVA; UPS-evi od 5KVA; UPS-evi od 1,5 KVA i UPS-evi snage od 0,5KVA do 0,8KVA;
- Sistem za obezbeđenje temperaturnih uslova - klima ormani 10KVA; klima uređaji kapaciteta 24BTU i više kancelarijskih klima uređaja kapaciteta 12BTU;
- Uređaji za kontrolu ulaza/izlaza i
- Uređaji za video nadzor.

¹ Osenčenim poljima obeležene su aktivnosti koje nisu u celosti realizovane tokom 2009. godine

Pomenuti uređaji smešteni su u poslovnom prostoru Beogradske berze, dok je rezervni sajt Berze smešten na lokaciji provajdera i održava se daljinskim sistemom. Korektno funkcionisanje informacionog sistema je osnovni preduslov za regularan rad Berze, te se aktivnosti na njegovom održavanju i kontroli rada odvijaju tokom godine, uz angažovanje zaposlenih u redovnim i vanrednim situacijama, kao i angažovanjem eksternih stručnjaka u posebnim okolnostima.

Tokom 2009. godine, u okviru projekta razvoja novog rezervnog sajta, izvršena je potpuna zamena produkcionih servera na glavnom sajtu, radnih stanica kontrolora Berze i radnih stanica u Sali za obuku, a u skladu sa virtuelnim konceptom organizacije informacionog sistema Beogradske berze.

Aktivnosti na održavanju informacionog sistema odvijaju se dnevno, prema rasporedu utvrđenom Knjigom dnevnih aktivnosti za redovne i vanredne situacije, a obavljaju se automatski ili manuelno. Dnevne aktivnosti podrazumevaju grupe sledećih aktivnosti:

- Administracija sistema - dnevno definisanje parametara sistema, startovanje i zaustavljanje aplikacija, izrada kopija podataka i sl.;
- Monitoring sistema - nadzor i snimanje protoka podataka na svim linijama, snimanje opterećenja računara, funkcionisanje radnih stanica i servera članova Berze i sl.;
- Razmena podataka sa Centralnim registrom i članovima Berze - prijem matičnih podataka od CR, distribucija trgovačkih podataka CR i članovima Berze;
- Izrada redovnih i vanrednih izveštaja;
- Pružanje tehničke pomoći korisnicima - obuka za korišćenje novih programa, razne vrste objašnjenja i uputstava i sl.

9.2. Modifikacija sistema za trgovanje BELEXFIX

U postupku modifikacije i održavanja sistema BELEXFIX, tokom 2009. godine obavljeno je:

- Uvođenje funkcionalnosti definisanih kao faza 2b (prikaz u tabeli 2) i
- Sertifikacija FIXAPI funkcionalnosti korisničkih aplikacija člana Berze za elektronsko povezivanje sa BelexFIX putem BelexFIXAPI modula

Plan i realizacija modifikacije sistema BELEXFIX - faza 2b

	Plan	Realizacija
Nove vrste naloga (Iceberg, Stop, FoK i IoC)	31.03.2009.	Odloženo
Modifikacija Trading engine: Intraday aukcija	31.03.2009.	31.08.2009.
Automatizacija funkcije market mejkera	31.03.2009.	31.08.2009.
Real time kalkulacije: PAP, VWAP	31.03.2009.	31.08.2009.
Offline izveštavanje: Market Impact	31.03.2009.	31.08.2009.
Izračunavanje indeksa u stranoj valuti	31.03.2009.	31.08.2009.
Modifikacija klijentske aplikacije za članove i kontrolore Berze	31.03.2009.	31.08.2009.
Testiranje u testnom okruženju (Interno)	30.04.2009.	30.10.2009.
Testiranje u produkcionom okruženju (Interno)	15.05.2009.	31.12.2009.
Mock Trading	20.05.2009.	2010.
Puštanje u produkciju	30.05.2009.	2010.

Realizovani zahtevi pojedinačnih funkcionalnosti testirani su u internom okruženju, sačinjena je lista zahteva za korekcijama prema rezultatima testa, poslovi na izradi korigovanih rešenja su u toku, dok se poslovi drugog kruga testiranja i testiranja sa članovima Berze, kao i probno trgovanje, realizuju početkom 2010. godine, sa stupanjem na snagu izmenjenih Pravila poslovanje Berze, čime se nova funkcionalnost informacionog sistema za trgovanje pušta u produkcijski rad.

U cilju povezivanja korisničkih aplikacija članova Berze (backoffice) sa sistemom BELEXFIX, Berza je razvila komunikacioni modul FIXAPI i definisala procedure za njegovu implementaciju. Projekat FIXAPI, odvijao se po sledećim fazama:

- ✓ Razvoj FIXAPI modula za BELEXFIX i korisničku aplikaciju članova Berze;
- ✓ Distribucija FIXAPI modula članovima Berze;
- ✓ Funkcionalno testiranje FIXAPI modula sa članovima Berze, na lokaciji Berze;
- ✓ Prvo probno trgovanje sa lokacije članova Berze;
- ✓ Uspostavljanje normativnog osnova za puštanje u rad FIXAPI modula - Izmena Pravila poslovanja Berze i donošenje Uputstva za elektronsko povezivanje korisničke aplikacije člana Berze sa BelexFIX putem BelexFIX modula;
- ✓ Drugo probno trgovanje sa lokacije članova Berze (januar 2010.) i
- ✓ Puštanje u produkciju (januar 2010.).

Tokom četvrtog kvartala 2009. godine, van planiranih aktivnosti, obavljane su određene modifikacije sistema BELEXFIX, a u cilju poboljšanja performansi prema najavljenoj mogućnosti uključenja na Berzu akcija kompanija sa gotovo 5,0 miliona akcionara.

9.3. Izrada novog WEB sajta Beogradske berze

Izrada novog WEB sajta Beogradske berze odvijala se kroz dve razvojne faze:

- ✓ Završetak modifikacije postojećeg sajta (poboljšanje tehničkih i funkcionalnih performansi);
- ✓ Redizajn, odnosno, izrada novog sajta, realizovana kroz podfaze:
 - Definisanje zahteva i analiza zahteva sa izradom specifikacija;
 - Realizacija (sa dizajnerskim rešenjem);
 - Verifikacija i interno testiranje;
 - Eksterno testiranje i
 - Puštanje u produkciju i izrada dokumentacije.

Sajt je završen u planiranim rokovima, dok je izrada potpune verzije sajta na ruskom jeziku odložena za naredni period zbog potrebe angažovanja eksternih lica na prevodu, kako prve verzije, tako i kontinuirano ažuriranje svake promene koju potpuna verzija sajta iziskuje na dnevnoj osnovi.

9.4. Modifikacija komunikacione i energetske infrastrukture

U cilju poboljšanja opšte funkcionalnosti i sigurnosti sistema obezbeđeni su rezervni optički linkovi između:

- ✓ Glavnog i sporednog sajta (drugim fizičkim kanalima), pri čemu se rezervna linija aktivira u slučaju smetnji na glavnoj liniji;
- ✓ Korisnika sistema (članova Berze) i rezervnog sajta na lokaciji provajdera (primenjeno u postupku testiranja rada novog rezervnog sajta i puštanja u produkciju)

U realizaciji projekta renoviranja električne instalacije i instalacije novog agregata izvršena je nabavka agregata i odobren je Idejni projekat, te izrađen Glavni projekat za priključenje i postavljanje dizel električnog agregata u gabaritu zgrade gde je poslovno sedište Berze, a u toku je postupak pribavljanja saglasnosti nadležnih komunalnih organa za izradu temelja i instalacije agregata.

9.5. Podizanje stepena opšte sigurnosti sistema

U cilju poboljšanja bezbednosti informacionog sistema tokom 2009. godine preduzete su sledeće mere:

- Uvođenje nove generacije softvera za zaštitu od virusa;
- Definisane nove politike korišćenja interneta;
- Definisane globalne strategije obezbeđenja kontinuiteta poslovanja.

Osnovni set dokumenata za obezbeđenje opšte sigurnosti sistema urađen je u okviru projekta izrade rezervnog sajta.

9.6. Izrada rezervnog sajta Berze

U okviru Projekta izrade novog rezervnog sajta, definisanog u saradnji sa Luksemburškom berzom, primenom standarda EU i finansiranog sredstvima donacije V. V. Luksemburg izvršena je zamena celokupne opreme na oba sajta i definisana neophodna poslovno-tehnička dokumentacija.

Projekat je tokom godine realizovan kroz sledeće aktivnosti:

- ✓ Nabavka, prijem i instalacija opreme;
- ✓ Instalacija rezervne optičke linije između glavnog i rezervnog sajta;
- ✓ Testiranje rezervnog sajta bez preseljenja minimalno definisanog broja zaposlenih;
- ✓ Testiranje rezervnog sajta sa preseljenjem minimalnog broja zaposlenih;
- ✓ Izrada dokumentacije: Plan realizacije projekta; Plan kontinuiteta poslovanja; Analiza uticaja na posao; Analiza rizika; Proces upravljanja krizom i Test plan.

Tehnički posmatrano, rezervni sajt je pušten u produkciju juna 2009. godine. Tokom druge polovine godine vršena su neophodna testiranja, te je Projekat formalno okončan i pušten u produkciju decembra 2009. godine. Implementacija rezervnog sajta je multidisciplinarni projekat, koji obuhvata sve segmente poslovanja Berze. U okviru ovog projekta je izvršena sveobuhvatna analiza poslovanja Berze u cilju definisanja svih funkcija i nivoa na kome se one moraju održavati u redovnim i vanrednim okolnostima. U tom smislu, podprojekat ovoga projekta je Dokument management, koji je uslov efikasnog rada zaposlenih i u slučaju vanrednih okolnosti i prenošenja funkcija na rezervni sajt.

Zamenom celokupne opreme na glavnom i rezervnom sajtu obezbeđena je identičnost oba sajta, kako u tehničkom, tako i u funkcionalnom delu. U okviru sprovođenja projekta izvršena je i nabavka nove opreme prema specifikaciji u čijoj izradi je učestvovao i tim Luksemburške berze, koji je izvršio i odabir dobavljača.

9.7. Merenje tačnog vremena

Merenje tačnog vremena je od velikog značaja za ispravno funkcionisanje informacionog sistema BELEXFIX, te je Berza definisala kriterijum po kome svi učesnici u trgovanju preuzimaju tačno vreme sa jednog od berzinih servera. U tu svrhu je tokom godine izvršena nabavka i instalacija novog softvera na serverskoj i klijentskoj strani. Berzin server preuzima tačno vreme sa interneta preko posebnih sajtova koji obavljaju distribuciju tačnog vremena sa satelita.

9.8. Implementacija sistema BELEXFIX na drugim berzama

Na osnovu Protokola o saradnji potpisanog između Beogradske i Montenegroberze, kojim je iskazana potreba Montenegroberze za sistemom BELEXFIX, Beogradska berza i Montenegroberza su se zahtevom obratile V. V. Luksemburg za odobrenje sredstava za finansiranje ovog projekta. Nakon iskazane namere donatora za obezbeđenje finansijskih sredstava i uključivanja Luksemburške berze kao saradnika na projektu, započete su pripreme za izvođenje projekta u smislu definisanja njegovog obima, podele nadležnosti između strana u projektu, kao i vrednosti projekta. Od strane Luksemburške berze predloženo je da se projekat kastomizacije i implementacije sistema BELEXFIX na Montenegroberzi odnosi u celosti na module: «Trgovanje» i «Nadzor», kao i minimalno funkcionisanje modula: «Listing»; «Informisanje» i «Fakturisanje», u smislu obezbeđenja neophodnog internog funkcionisanja svih delova sistema i definisanja interfejsa između Montenegroberze i Centralnog registra Crne Gore.

Tokom godine, u okviru pomenutog projekta realizovane su sledeće aktivnosti:

- ✓ Izvršena je analiza situacije na tržištu kapitala Crne Gore u cilju pravilnog definisanja projekta;
- ✓ Verzija Inicijalnog projektnog plana dostavljena je na razmatranje Luksemburškoj berzi;
- ✓ Izrađena su i dostavljena dokumenta na osnovu zahteva vlade Luksemburga;
- ✓ Obavljena je zajednička poseta Beogradske i Luksemburške berze Podgorici;
- ✓ Definisana je konačna verzija finansijskog okvira projekta između Luksemburške i Beogradske berze.

9.9. Pomoćne aplikacije

Tokom 2009. godine, urađene su sledeće pomoćne aplikacije:

- ✓ Evidencija i arhiviranje dokumentacije (Dokument management);
- ✓ Aplikacija za adrese partnera;
- ✓ Aplikacija za vođenje konferencije Berze;
- ✓ Aplikacija za pretraživanje neophodnih podataka iz baze nadležnog registra privrednih društava (APR);
- ✓ Aplikacije za elektronski dnevni Bilten i
- ✓ Aplikacije za evidenciju kurseva.

10. Normativa Berze

U sklopu kontinuiranih razvojnih aktivnosti na unapređenju organizacije poslovanja, Beogradska berza je tokom 2009. godine uložila intenzivne napore na izradi dodatnih funkcionalnosti sistema za trgovanje BELEXFIX, koje, između ostalog, mogu značajno doprineti sprečavanju tržišnih manipulacija, kao i podizanju stepena likvidnosti tržišta. Stoga su najopsežnije aktivnosti na uspostavljanju *pravno-normativnog okvira* za sprovođenje realizovanih razvojnih aktivnosti Berze – koji su uključili promenu koncepta zone fluktuacije; segmentaciju tržišta; automatizaciju market mejing naloga i primenu modela elektronskog rutiranja naloga u sistem za trgovanje BELEXFIX – realizovane izmenom odredbi Pravila poslovanja Beogradske berze.

Normativna aktivnost Berze tokom 2009. godine u najvećoj meri je uslovljena i potrebom usklađivanja opštih akata Berze sa potrebama prakse i preciziranjem pojedinih odredbi, kao i unapređenjem sistema za trgovanje, te je ista obuhvatila izmene i dopune osnovnih opštih akata Berze, kao i donošenje opštih akata kojima se bliže uređuju pojedina pitanja regulisana osnovnim opštim aktima Berze.

11. Marketing i odnosi sa javnošću

Odnosi sa javnošću i marketing funkcija Beogradske berze u toku 2009. godine unapređeni su kroz nekoliko aspekata.

Sa najširoom javnošću Beogradska berza je kontinuirano komunicirala kroz edukativne i informativne tekstove objavljujane na internet prezentaciji Berze i u domaćim medijima, kao i putem svakodnevnih direktnih, telefonskih i e-mail kontakata. Posebna pažnja je posvećena informisanju građana o podeli besplatnih akcija javnih preduzeća i budućim berzanskim aktivnostima u tom domenu.

Obuke Berze namenjene najširoj i stručnoj javnosti (brokersko dilerska društva, izdavaoci, analitičari, mediji i sl.) održavane su na mesečnom nivou. Ostvarena je saradnja sa nekoliko institucija zainteresovanih za unapređenje berzanskog poslovanja i poslova sa hartijama od vrednosti.

Studentska i srednjoškolska populacija je i u toku 2009. godine obavljala redovne posete Beogradskoj berzi.

Avgusta 2009. godine izrađena je i puštena u produkciju nova internet prezentacija Berze, prilagođena trenutnom stepenu razvoja tržišta kapitala i očekivanim potrebama najšire i stručne javnosti. U istom periodu započeto je i objavljivanje dnevnog Biltena Berze – BELEX.daily, koji se besplatno dostavlja na veliki broj adresa domaćih i stranih fizičkih lica, privrednika i stručnjaka iz oblasti finansijskog poslovanja. Redovna mesečna publikacija Berze – Bilten u toku godine je unapređena kroz nove rubrike, analize trgovanja, a njegova distribucija se tokom 2009. godine obavljala isključivo elektronskim putem.

Saradnja sa predstavnicima stručne javnosti, investitorima i izdavaocima hartija od vrednosti značajno je unapređena kroz dve održane roadshow manifestacije, koje su, pored direktnog povezivanja investitora i izdavalaca, doprinele i prepoznavanju novih vidova i potreba saradnje Berze i klijenata, što će činiti osnovu planiranja aktivnosti u ovoj oblasti u narednom periodu.

Krajem 2009. godine, 19-20. novembra, održana je Osma međunarodna Konferencija Beogradske berze, a tokom prošle godine na Beogradskoj berzi održan je i skup na temu: „Pozicioniranje tržišta kapitala u kriznim uslovima“, koji je okupio predstavnike brokersko dilerskih društava, investicionih fondova i banaka. Predstavnici Berze su učestvovali u radu Biznis foruma 2009. sa referatom na temu: „Beogradska berza u svetlu međunarodne krize finansijskih tržišta i privredne recesije“.

11.1. Internet prezentacija Berze

Projekat redizajna internet prezentacije Beogradske berze započet je 2009. godine, a inovirana prezentacija puštena je u rad sredinom avgusta. Inovacija je obavljena u cilju lakšeg pristupa većem broju informacija, podizanja funkcionalnosti internet prezentacije, unapređenja dizajna, lakšeg kretanja kroz internet prezentaciju, upotrebe novih i savremenijih alata, itd.

Novim konceptom internet prezentacije stavljen je veći akcenat na prikaz podataka o prospektima preduzeća, finansijskih pokazatelja, sektorske klasifikacije izdavalaca i slično. Izrađeni su i novi grafički prikazi kretanja cene i obima trgovanja, omogućeno je poređenje performansi pojedinačne hartije sa drugim hartijama ili indeksima Berze, a posebno su istaknute dnevne vesti koje dolaze od izdavalaca. Novinu na naslovnoj stranici internet prezentacije predstavljaju brzi linkovi.

11.2. Odnosi sa javnošću

Tokom godine Beogradska berza je značajnu pažnju posvetila saradnji sa predstavnicima domaćih i inostranih medijskih kuća.

Pored kontinuirane saradnje sa predstavnicima novinskih kuća, održavane su i konferencije za štampu, na kojima su prezentirani rezultati poslovanja i budući planovi, novine u poslovanju, kao i informacije o aktivnostima Berze na međunarodnom planu.

Saradnja sa medijima odvijala se i kroz redovnu distribuciju standardizovanih dnevnih i nedeljnih izveštaja o trgovanju i stručnih i edukativnih tekstova.

Interesantno je istraživanje koje je sproveda Beogradska berza, a koje se odnosi na distribuciju vesti o listiranim kompanijama. Prema navedenom istraživanju, od trenutka kada se informacija plasirana od strane listirane kompanije pojavi na internet prezentaciji Berze, za samo nekoliko minuta se elektronski prenosi na web stranice medija, a zatim je preuzimaju štampani mediji, tako da je svaka informacija pristigla od listirane kompanije prosečno objavljena u pet domaćih medija.

Kada je reč o tekstovima edukativnog karaktera, analize pokazuju da se oni u proseku objavljuju dva puta nedeljno, što ukazuje na neophodnost uvažavanja potrebe javnosti za plasiranjem tekstova koji na prijemčljiv i jednostavan način objašnjavaju različite aspekte berzanskog poslovanja.

Radio programi takođe preuzimaju dnevne izveštaje o trgovanju i emituju ih nekoliko puta u toku dana.

Tokom godine, predstavnici medija su bili polaznici kurseva i edukativnih programa u organizaciji Beogradske berze, posebno koncipiranih za novinare.

Dobra saradnja Beogradske berze sa predstavnicima medija potvrđena je i prilikom organizacije međunarodne konferencije, kada je osamnaest domaćih i regionalnih medijskih kuća podržalo Konferenciju u statusu medijskog prijatelja, dok je sam događaj pratilo oko 30 akreditovanih novinara iz zemlje i inostranstva.

11.3. Konferencija Beogradske berze »UPGRADE IN BELGRADE«

Osma međunarodna konferencija Beogradske berze, UPGRADE IN BELGRADE, održana je 19. i 20. novembra 2009. godine u Hotelu Continental i okupila je preko 200 domaćih i stranih stručnjaka iz oblasti berzanskog i brokerskog poslovanja, menadžera fondova, bankara, analitičara, univerzitetskih profesora i drugih stručnjaka. Konferencija je imala za cilj da među učesnicima podstakne razgovore na teme koje dominiraju u industriji razvijenog berzanskog poslovanja i na berzanskim tržištima u regionu Jugoistočne Evrope.

Rad Konferencije organizovan je u pet panela, a svakom od panela prethodila su plenarna izlaganja renomiranih, mahom međunarodnih, stručnjaka iz odgovarajućih oblasti.

Teme Konferencije bile su: "Makroekonomske perspektive za 2010. godinu"; "Korporativni IR - Investor relations"; "Manipulacija - krivotvorenje tržišta"; "Tržišta energije - mogućnosti i iskustva" i "Neke tehnike unapređenja likvidnosti".

Tokom Konferencije održano je i specijalno predavanje »Klimatske promene i tržište«, prezentacija »Scorecard - unapređenje prakse korporativnog upravljanja« i radionica na temu »Praktični uvid u trgovanje strukturiranim derivatima«. Zaključci Konferencije objavljeni su na internet prezentaciji i u Biltenu Berze.

U okviru Konferencije održana je i izložba arhivskog materijala Beogradske berze i saradnika, organizovana povodom obeležavanja 115 godina od osnivanja i 20 godina od reosnivanja Beogradske berze.

11.4. Edukacija stručne i šire javnosti

U oblasti edukacije, prethodna godina je obeležena novim vidovima saradnje sa eminentnim institucijama. Posebno izdvajamo USAID projekat podrške ekonomskom razvoju Srbije, koji se priključio Beogradskoj berzi u programu edukacije građana, kroz seminare održane u više gradova Srbije za najrazličitije kategorije stanovništva.

Osim održavanja redovnih i specijalističkih kurseva, predstavnici Berze održali su tokom godine više predavanja na Ekonomskom fakultetu u Beogradu po zahtevu AIESEC, međunarodne platforme koja se bavi otkrivanjem i razvojem potencijala kod mladih ljudi, kao i članova Kluba Adižes centra za Jugoistočnu Evropu.

Održavanje nastave za sticanje zvanja brokera u organizaciji Komisije za hartije od vrednosti uključuje i dvodnevno pohađanje praktične nastave na Beogradskoj berzi.

Važan segment edukacije su i redovne posete srednjoškolaca i studenata Berzi. Od početka 2009. godine, Berzu su posetili učenici i studenti 15 ekonomskih škola i fakulteta.

Projekat pod nazivom »Virtuelna učionica« izrađen je sa ciljem da se visokoškolske ustanove uključe u nastavne programe i edukaciju iz oblasti berzanskog poslovanja, a kroz praktične primere i vežbe. U tom smislu, Projektom je zainteresovanim fakultetima ponuđena savremena platforma "Virtuelna učionica-Beogradska berza", koja obezbeđuje simulaciju trgovanja hartijama od vrednosti, a čija je nadogradnja izvršena krajem 2009. godine.

11.5. Važni događaji u 2009. godini

- 20. januar - Unapređenje metodologije izračunavanja BELEXsentimenta i uvođenje nove grupe učesnika u proces glasanja;
- 21. maj – U Beogradu održan Treći međunarodni roadshow regionalnih kompanija;
- 25. maj – Uključena druga kompanija na Standard Market – Metalac a.d. Gornji Milanovac;
- 05. jun - Srpske akcije uključene u nove indekse Dow Jones Indexes-a i FEAS-a;
- Juni- - Uvedena funkcija market mejkera za tri kompanije sa tržišta Beogradske berze;
- 02. septembar - Potpredsednik vlade i ministar spoljnih poslova Luksemburga Žan Aselborn sa saradnicima posetio Beogradsku berzu;
- 17. avgust – U rad puštena inovirana internet prezentacija; počelo objavljivanje dnevnog Biltena – BELEX.daily;
- 09. septembar – Odobren market mejker za akcije kompanije Soja protein a.d.,Bečej; konstituisan novi Upravni odbor Beogradske berze;
- 05. novembar – Održan Četvrti međunarodni roadshow regionalnih kompanija u Beču;
- 19-20. novembar – Održana Osmo međunarodna konferencija Beogradske berze.

12. Unutrašnja organizaciona i kadrovska osposobljenost Berze

Efikasnost i produktivnost, uz maksimizaciju ličnih radnih performansi, kao i realizacija zahteva uspostavljanja tehničko-tehnoloških i organizacionih veza u realizaciji poslova i radnih zadataka Berze, uslovlili su promenu u organizaciji i tehnologiji rada Berze.

U tom smislu realizovane su aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji poslovanja i Pravilnika o sistematizaciji poslova i radnih zadataka Berze, kojima su u organizaciji rada Berze uvaženi opšti međunarodni standardi, kao i operativna iskustva evropskih berzi, koja omogućavaju nesmetano obavljanje poslova registrovane delatnosti Berze u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima i uspostavljaju zaštitu poverljivih informacija i podataka koji nisu opšte poznati. Donošenjem ovih akata unapređena je organizaciona struktura Berze.

U poslednjem kvartalu 2009. godine, sa upozorenjem Svetske zdravstvene organizacije i Ministarstva zdravlja Republike Srbije o očekivanom širenju pandemije gripa, te shodno tome i očekivanom povećanju broja obolelih, u cilju obezbeđenja kontinuiranog poslovanja i preduzimanja preventivnih mera za minimiziranje eventualnih posledica po život i zdravlje zaposlenih, klijenata i poslovnih partnera, sačinjen je Plan postupanja u slučaju pandemije gripa na nivou Beogradske berze. Plan je primenljiv i u slučaju drugih vanrednih događaja koji mogu uticati na kontinuitet poslovanja Berze. Ciljevi i aktivnosti u svim fazama Plana grupisani su u sledeće kategorije: planiranje i koordinacija; praćenje situacije i procena; prevencija i suzbijanje; komunikacija.

Osnovni postulati u kreiranju i upravljanju ljudskim resursima na Beogradskoj berzi i u 2009. godini bili su zasnovani na održavanju optimalne i efikasne kadrovske i obrazovne strukture zaposlenih, uz obezbeđenje efikasnog sistema nagrađivanja i promocije, brige za nastavak stručnog usavršavanja zaposlenih i mogućnosti za lični i profesionalni razvoj.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih Berze uslovljena je složenim i usko specijalizovanim potrebama procesa rada i zasnovana je na dominantnom učešću zaposlenih sa visokom stručnom spremom, specijalističkim zvanjima i iskustvom na berzanskim i finansijskim poslovima.

Prosečna starost zaposlenih na Beogradskoj berzi u 2009. godini je 39,3 godina.

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih Berze:

- dominantno učešće imaju zaposleni sa visokom stručnom spremom (fakultetskim obrazovanjem) – 75,56%;
- sa višom stručnom spremom 4,44%;
- sa srednjom stručnom spremom – 20%.

Tokom 2009. godine došlo je i do kvantitativnih promena u odnosu na prethodnu godinu, u smislu smanjenja broja izvršilaca u okviru postojeće organizacione strukture Berze, a u narednom tabelarnom prikazu date su promene u broju zaposlenih i kvalifikacionoj strukturi Berze tokom prethodne tri godine (na dan 31.12.2009. godine).

	VSS	VŠS	SSS	VKV	UKUPNO
2007	28	4	8	-	40
2008	36	2	9	-	47
2009	34	2	9	-	45

Uvažavajući specifičnost poslovanja Berze, čiji je minimum kadrovske osposobljenosti utvrđen kao zakonski uslov za obavljanje delatnosti organizatora tržišta, u 2009. godini, od ukupnog broja zaposlenih, 15 zaposlenih Berze ima **brokersku licencu** Komisije za hartije od vrednosti, sa zvanjem brokera na finansijskom tržištu.

Pored izvršavanja redovnih obaveza, zaposlenima Berze tokom 2009. godine omogućen je i lični i profesionalni razvoj kroz različite obuke, učešća na konferencijama i savetovanjima i druge vidove stručnog usavršavanja. Tako su zaposleni Berze u 2009. godini predstavili stručne radove na: Savetovanju ekonomista na Kopaoniku; Konferencijama Ekonomist media-grup; Yu info forumu – Kopaonik; Savetovanjima UBS E-trgovina i BankInfo na Paliću; Savetovanju aktuara na Zlatiboru; učestvovali su u radu Konferencije Makedonske berze, Godišnje skupštine FEAS; pohađali obuke za: Vmware administratora kao uslov za sticanje međunarodnog VSV sertifikata; upotrebu i poslovanje aplikacijom Document Management.

13. Finansijsko poslovanje

Beogradska berza je u periodu januar - decembar 2009. ostvarila sledeći finansijski rezultat (u dinarima):

FINANSIJSKI IZVEŠTAJ sa prikazom uporednih podataka						
	finansijski rezultat		index	za 2009. godinu		index
	2008	2009		finansijski plan	finansijski rezultat	
PRIHODI	295.425.429,29	229.470.284,64	77,68	198.200.000,00	229.470.284,64	115,78
Prihodi od naknada	189.450.288,53	125.755.431,71	66,38	101.400.000,00	125.755.431,71	124,02
Dobici iz ostvarene razlike u ceni	187.866,63	609.970,98	324,69	0,00	609.970,98	0,00
Finansijski prihodi	51.702.689,79	46.280.031,88	89,52	22.000.000,00	46.280.031,88	210,37
Drugi prihodi iz poslovanja	13.505.948,01	11.505.009,24	85,19	9.000.000,00	11.505.009,24	127,84
Ostali prihodi	40.578.636,33	45.319.840,83	111,69	65.800.000,00	45.319.840,83	68,88
RASHODI	279.988.445,94	222.250.853,50	79,38	213.200.000,00	222.250.853,50	104,25
Rashodi naknada	131.445,45	210.604,89	160,23	150.000,00	210.604,89	140,41
Finansijski rashodi	14.935.651,11	8.038.729,29	53,83	0,00	8.038.729,29	0,00
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	120.794.534,08	102.828.456,25	85,13	104.300.000,00	102.828.456,25	98,59
Troškovi amortizacije	42.211.137,15	39.263.678,02	93,02	40.000.000,00	39.263.678,02	98,16
Drugi rashodi poslovanja	34.349.395,14	32.983.629,66	96,03	32.600.000,00	32.983.629,66	101,18
Nematerijalni troškovi	35.689.435,26	16.924.321,86	47,43	16.150.000,00	16.924.321,86	104,80
Ostali rashodi	40.711,10	261.719,37	642,87	0,00	261.719,37	0,00
Rashodi po osnovu obezvređivanja imovine	31.836.136,65	21.739.714,16	68,29	20.000.000,00	21.739.714,16	108,70
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	15.436.983,35	7.219.431,14	46,77		7.219.431,14	
GUBITAK				15.000.000,00		
PORESKI RASHODI PERIODA (-)	3.189.720,00				2.220.280,00	
KOREKCIJA DOBITKA ZA ODLOŽENE PORESKE PRIHODE (+)	1.998.737,19					
KOREKCIJA DOBITKA ZA ODLOŽENE PORESKE RASHODE (-)					1.204.297,17	
NETO DOBITAK	14.246.000,54				3.794.853,97	

PRESEDNIK XX SKUPŠTINE BEOGRADSKE BERZE
Vladimir Škrbić

IEF

e-mail: office@ief.rs WWW.IEF.RS tel. (011) 2053 550; 2053 555; fax 2053 590; 2053 591

11070 Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 10 B-I/II; M.br.17303252; PIB 100120147; Tek.rač-160-13177-24

R 9/10

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini akcionara i Upravnom odboru
Beogradske berze a.d., Beograd

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Beogradske berze a.d., Beograd, koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembra 2009. godine i odgovarajući Bilans uspeha, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o promenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa propisima Republike Srbije. Navedena odgovornost uključuje: uspostavljanje, implementaciju i održavanje internih kontrola relevantnih za pripremanje i pošteno prezentiranje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne tvrdnje nastale usled prevare ili greške, izbor i primenu značajnih računovodstvenih politika i računovodstvenih procena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije, Međunarodnim standardima revizije i Internom metodologijom za reviziju. Ovi standardi zahtevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj meri uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne informacije.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza, na bazi provere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije obelodanjeni u finansijskim izveštajima. Odabrane procedure su zasnovane na prosuđivanju revizora, uključujući procenu rizika od nastanka materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Pri proceni ovih rizika revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju izbora adekvatnih revizijskih postupaka, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti primenjenih internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocenu primerenosti primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i opštu ocenu prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje Beogradske berze a.d., Beograd, na dan 31. decembra 2009. godine, rezultate poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisima Republike Srbije.

Beograd, 04. mart 2010. godine

Ovlašćeni revizor

Miroslav Milojević

BILANS STANJA

Beogradská berza – Beograd

na dan 31.12.

(u RSD 000)

Pozicije	Napomena*	2009.	2008.
STALNA IMOVINA		94.341	92.591
Nematerijalna ulaganja	II.1.	33.730	34.461
Nekretnine, postrojenja i oprema	II.2.	55.341	58.130
Dugoročni finansijski plasmani	II.3.	5.270	
OBRTNA IMOVINA		404.820	365.328
Zalihe materijala i dati avansi	II.4.	2.792	2.637
Potraživanja za kamatu	II.5.	1.332	1.446
Potraživanja za naknadu	II.6.	38.614	15.504
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	II.7.	25.350	20.979
Ostala potraživanja iz poslovanja	II.8.	44	429
Kratkoročni finansijski plasmani	II.9.	307.656	290.670
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	II.10.	27.731	33.108
Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	II.11.	1.301	555
ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	II.12.	3.633	4.837
UKUPNA AKTIVA		502.794	462.756
KAPITAL		386.256	381.037
Osnovni capital	II.14.	125.632	125.632
Rezerve	II.14.	19.569	19.569
Revalorizacione reserve	II.14.	45.486	45.421
Neraspoređeni dobitak	II.14.	195.569	191.774
Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	II.14.		1.359
KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE		116.538	81.719
Obaveze iz poslovanja	II.15.	3.667	4.238
Obaveze za porez na dodatu vrednost i ostale javne prihode	II.16.	1.112	1.078
Pasivna vremenska razgraničenja	II.17.	111.759	76.403
UKUPNA PASIVA		502.794	462.756
Vanbilansna aktiva/pasiva	II.13.	444	315

* Napomene ukazuju na prezentaciju razmatranja pojedinih pozicija Bilansa stanja pod naslovom: Napomene uz finansijske izveštaje

BILANS USPEHA

Beogradska berza – Beograd

u periodu od 1. I do 31. XII

(u RSD 000)

Pozicije	Napomena*	2009.	2008.
A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
I POSLOVNI PRIHODI	III.1.	137.870	203.144
Prihodi od naknada		125.755	189.450
Dobici iz ostvarene razlike u ceni		610	188
Drugi prihodi od poslovanja		11.505	13.506
II POSLOVNI RASHODI	III.1.	192.211	233.175
Rashodi naknada		211	131
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi		102.828	120.794
Troškovi amortizacije i rezervisanja		39.264	42.211
Ostali rashodi poslovanja		49.908	70.039
III POSLOVNI GUBITAK (II-I)		54.341	30.031
IV FINANSIJSKI PRIHODI	III.2.	46.280	51.702
Prihodi od kamata		27.335	26.998
Pozitivne kursne razlike, prihodi po osnovu efekata valutne klauzule, prihodi od učešća u dobitku zav. pravnih lica i zajedničkih ulaganja		18.945	24.704
V FINANSIJSKI RASHODI	III.2.	8.039	14.936
Rashodi kamata		40	
Negativne kursne razlike, rashodi po osnovu efekata valutne klauzule, rashodi od učešća u gubitku zav. pravnih lica i zajedničkih ulaganja		7.999	14.936
VI OSTALI PRIHODI	III.3.	45.320	40.579
VII OSTALI RASHODI	III.3.	22.001	31.877
VIII DOBITAK IZ RED. POSL. PRE OPOREZIVANJA (III+IV-V+VI-VII)		7.219	15.437
IX NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA			
B. DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	III.5.	7.219	15.437
Poreski rashod perioda		2.220	3.190
Odloženi poreski rashodi perioda		1.204	
Odloženi poreski prihodi perioda			1.999
G. NETO DOBITAK/GUBITAK		<u>3.795</u>	<u>14.246</u>
D. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	III.6.		
Đ. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MAT. PRAVNOG LICA	III.7.		
E. ZARADA PO AKCIJI	III.8.		
1. Osnovna zarada po akciji			
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji			

* Napomene ukazuju na razmatranja pojedinih pozicija Bilansa uspeha pod naslovom: Napomene uz finansijske izveštaje

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

Beogradska berza - Beograd

u periodu od 1. I do 31. XII

(u RSD 000)

Pozicije	Napomene *	2009.	2008.
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	IV.1.		
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		156.343	242.629
Prilivi od kamata		25.937	23.183
Prilivi od naknada		129.045	215.868
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti		1.361	3.578
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		154.692	217.799
Plaćene kamate		40	
Plaćene naknade		211	
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi		64.733	77.320
Porez na dobit		6.591	36.416
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda		51.160	55.290
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		31.957	48.773
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		1.651	24.830
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA	IV.2.		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		220.716	258.993
Prodaja akcija i udela (neto prilivi)		6.750	2.250
Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme			9
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)		213.966	256.734
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		227.744	424.240
Kupovina akcija i udela (neto odlivi)			6.738
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme		4.255	10.795
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)		222.629	284.454
Isplaćene dividende		860	122.253
III Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja		7.028	165.247
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	IV.3.		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
G. SVEGA NETO PRILIVI GOTOVINE		377.059	501.622
D. SVEGA NETO ODLIVI GOTOVINE		382.436	642.039
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE			
E. NETO ODLIV GOTOVINE		5.377	140.417
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		33.108	173.525
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSN. PRERAČUNA GOTOVINE			
I. NEG. KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE			
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		27.731	33.108

* Napomene ukazuju na razmatranja pojedinih pozicija Izveštaja o tokovima gotovine pod naslovom: Napomene uz finansijske izveštaje

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

Beogradska berza - Beograd

(u RSD 000)

OPIS	Napomene*	Osnovni kapital	Rezer.	Reval. rezerve	Nerasp. dobitak	Otk.s. akcije	Ukupno
Stanje na dan: 01.01.2008. godine	II.14.	<u>42.432</u>	<u>9.130</u>	<u>11.929</u>	<u>396.431</u>		<u>459.922</u>
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2008. godine		42.432	9.130	11.929	396.431		459.922
Ukupna povećanja u prethodnoj godini		83.200	10.439	33.492	14.246	1.812	139.565
Ukupna smanjenja u prethodnoj godini					218.903	453	218.450
Stanje na dan: 31.12.2008. godine	II.14.	<u>125.632</u>	<u>19.569</u>	<u>45.421</u>	<u>191.774</u>	<u>1.359</u>	<u>381.037</u>
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2009. godine		125.632	19.569	45.421	191.774	1.359	381.037
Ukupna povećanja u tekućoj godini				137	3.795		5.219
Ukupna smanjenja u tekućoj godini				72		1.359	
Stanje na dan: 31.12.2009. godine	II.14.	<u>125.632</u>	<u>19.569</u>	<u>45.486</u>	<u>195.569</u>		<u>386.256</u>

* Napomene ukazuju na prezentaciju razmatranja pojedinih pozicija u tekstu pod naslovom: Napomene uz finansijske izveštaje